

UJÉVRE

már most szerezzé
be rádióját. Az ösz-
szes új típusok
raktáron.

NANASSY LAJOS

FERENC JÓZSEF ÚT 85. SZÁM.

A hadsereg és a haditengerészet mesze-
szehordó ütegei ugyanezen az éjjelen tü-
zeltek azokra az ellenséges hajókra, —
amelyek igyekeztek megközelíteni Dün-
kirchent. A hajók kénytelenek voltak
észak felé visszahúzódnak.

Az ellenséges légierőnek csupán né-
hány gépe hatolt be a partvidékre, de a
birodalom területére nem dobtak bombá-
t.

Az északi-tengeren levő előőr- és
biztosító járműveinket az ellenséges tor-
pedóvető repülőgépek sikertelenül meg-
támadták. Hajóinkról leltek három gé-

pet, légvédelmi tüzéréjük szintén le-
lőtt egy ellenséges repülőgépet.

Egy német gép nem tért vissza.

STOCKHOLM, december 28. (Német
TI) A német haditengerészetnek a tenger-
eken kifejtett tevékenysége, amint azt a
brit tengernagy hivatal is bevallja, egy-
re erősebben fenyegeti a Csendes-óceán
hajóútjait is. Mint Londonból jelentik,
Anglia részéről kénytelenek külön-
böző rendszabályokat hozni, hogy meg-
kíséreljék megakadályozni a német hajó-
k tevékenységét a déli tengeren. (MTI)

Olasz hivatalos jelentés

Valahol Olaszországban, december 28.
(Stefani) Az olasz főhadiszállás 204. köz-
leménye:

A kirenaikai határvidéken, Bardia kör-
ül tüzérégi tűz. A légierővel együttmű-
ködésben folytatott hadműveletek során
egyik gyors hadoszlopunk elpusztított
egy ellenséges gépesített osztagot, mely-
nek legénységét foglyulejtette. Egyik
hajóegységünk a partok mentén tűz alá
vett ellenséges páncélos-osztagokat, —
szószórta embereiket és elhalgattatta a
gépesített tüzéréjét.

Bombavető repülőgépeink pénteken
egész nap és éjszaka sikeresen támadták
az ellenséges előretolt támaszpontjait és
gépjárműveit. Vadászaink heves harcok-
at folytattak ellenséges vadászgépek-
kel.

Egyik repülőgépünk torpedóval eltalált

Éjszakai gyalogsági rohamok Tepelini és Klisszura között

Belgrád, december 28. (Bud. Tud.) A
jugoszláv-albán határról érkező jelenté-
sek szerint az albán hadseregben a ked-
vezőtlen időjárás miatt általános jellegű
hadműveletek nem fejlődtek ki, az
egy-egy helyi jellegű harcok azonban igen
hevesek. Különösen Tepelini és Klisszura
között folyt erős küzdelem. Az elmúlt
nap folyamán reggeltől késő estig szünet
nélkül tartott a tüzérégi párbaj, az éj-

és elsüllyesztett a Földközi-tengeren egy
ötezer tonnás gőzöst.

Összesen három ellenséges vadásze-
repülőgépet lőttünk le. Egy olasz bomba-
vető-gép nem tért vissza támaszpontjára.

A görög harctéren erőlyes ellenállás-
sal visszavertük az ellenséges támadások-
kat; több foglyot ejtettünk és harci-
kosokat zsákmányoltunk. Bombavető- és
vadász-alakulataink csapatokat, katonai
berendezéseket és országúti csomópont-
okat támadták. A Preveza ellenséges ten-
gerészeti támaszpont ellen intézett tá-
madás során a kikötőben horgonyzó több
gőzöst telitalált ért.

Az Atlanti-óceánról egyik tengeralatt-
járónk nem tért vissza.

Kelet-Afrikából nincs említésreméltó
jelentés. (MTI)

Erős harcok az Ochrida-tó környékén

BELGRÁD, december 28. (KH) Bitolj-
ból jövő jelentések arról számolnak be,
hogy az albán határon erős ágyúdörgés
hallatszik. A robbanások éjjel-nappal fel-
verik a környező hegyek csendjét. Jugoszláv
megfigyelések szerint ezek a robbanások
egy részét az olasz repülőgépek mun-
káját jelzik, akik a görög utánpótlási vona-
latokat igyekeznek szétrombolni, más-
részt a görög tüzérég és az angol repü-
lők fokozott munkájának eredménye, —
akik az olaszok hadtápvonalait és gyü-
lekezőhelyeit támadják állandóan. Az
Ochrida-tó környékén, de különösen a
tótól nyugatra eső területen erős harcok

folynak és a görögök kénytelenek volt-
tak újabb és jelentékeny erősítéseket
hozni.

Konstantinápoly, december 28. (KH) A
görög hadijelentések, valamint az Albá-
niában tartózkodó semleges újsáírók tu-
dósításai arról számolnak be, hogy a
rendkívül kemény időjárás ellenére az
északi frontszakaszon erős csatározások
folynak. Nagy általánosságban az a be-
nyomás, hogy a görögök az Ochrida-tó-
tól nyugatra fekvő hegysegeken keresz-
tül igyekeznek az Elbassanba vezető utat
megközelíteni. Mély hóban elkezdett
küzdelmek folynak kisebb hegyi ösvé-
nyekért és hágókért.

A tengerparton Himaratól északra
voltak csatározások, továbbá az angol és
görög repülőgépek légitámadást intéztek Va-
lona és Durrazo kikötői ellen. E támadás-
ok eredményéről hiányzik a részletjelentés.

ÁRVIZ INDIÁBAN

ma, vasárnap és hétfőn is az

APO LÓBAN

Előadások kezdete: vasárnap
d. u. 3—5—7—9. Hétfőn d. u.
5—7—9 órákor.

MEGSÉRÜLT

A KÉS TISZTÍTÁSA KÖZBEN
Fenyves József 16 éves tanuló, Ki-
gyó ucca 39. szám alatti lakos a kenyér-
vágó kést tisztította. Közben megcsú-
szott és elvágta a kezét. A mentők kö-
tötték be sérülését.

Farinacci éles beszéde a defetizmus ellen

Róma, december 28. Farinacci, a „Re-
gime Fascista” főszerkesztője tegnap
Cremonában beszédet tartott. Beszédé-
ben élesen kikelt azok ellen, akik a sza-
lonokban a defetizmust terjesztik. Olyan
eszközökkel kell fellépni ezek ellen —
mondotta Farinacci — mint a svábbo-
rak ellen. Ami a görög sikereket illeti —
folytatta Farinacci —, várni kell egy ide-
ig, azután

Görögország drágán fogja megfizetni
Angliának tett szolgálatait.

— Afrikában Anglia igen nagy erő-
sítéseket tesz. Mikor az angolok látták,
hogy a németek angolai partraszállása
késik, legjobb csapataikat Afrikába
küldték.

Félmillió válogatott katonát szedtek
össze az angol birodalom egész terü-
letéről.

nagymennyiségű tüzéréget adtak mellé-
je és 1500 repülőgépet és 1000 tankot
szállítottak az afrikai hadszíntérre. Az

olaszokénál háromszor erősebb angol
flotta támogatta a hadműveleteket. Igaz,
hogy sikerült a hatalmas túlerővel pár-
száz négyzetkilométer sivatagot elfoglal-
niok, ez azonban nem jelent még győzel-
met.

Az angol előnyomulást különben is
megállították a hőiesen küzdő olasz
csapatok.

Minden angol erőfeszítés ellenére az
olasz hadsereg meg fogja valósítani a
Duce és a Führer céljait.

Az utóbbi időben a rémhírterjesztők
sok feleslegesen fecsegtek állítólagos lá-
zadásokról és ezt kapcsolatba hozták a
hadsereg vezetésében történt változá-
sokkal. Mindenki jól tudja, hogy az el-
múlt világháborúban is gyakran változ-
tak a katonai parancsnokok. Mist is
történeke változások, ezek azonban a
legkisebb hatással sincsenek az olasz
nép egységére.

Roosevelt Irországot hadizónán kívüllevőnek akarja nyilvánítani

Majnafrankfurt, december 28. (NST)
A Frankfurter Zeitung foglalkozik az-
al a hivatalosan még meg nem eró-
sított hírrrel, amely szerint Roosevelt
elnök Irországot a hadizónán kívül
csőnek akarja nyilvánítani. Ha ez
megörténnek, az Angliának szánt
hadiszereket amerikai hajókaravánok-
kal küldenek Irországra. A tekinté-
lyes délnémet lap ezzel kapcsolatban
a következőket írja:

— Ha az Egyesült Államok kormá-
nyának valóban ez a szándéka, akkor
ezzel kísérlet történik arra, hogy Ir-
országra is rátküldjék a semleges-
ségről alkotott egyoldalú washingtoni
fellegást. Az ired dölga, hogyan vá-
laszolnak erre a kísérletre. Németor-
szág szempontjából a helyzet minden-
képpen világos. Németország a szá-
mos brit nemzetközi jogserítésre adott
válaszként teljes tengerzárterületre
nyilvánította az Angliát övező óceáni
területet. Ennek a területnek hatá-
rait hivatalosan közölték a semleges
államokkal. Minden semleges kormány
és hajózási társaság tudja, hogy hajó-
kat ezen a területen mindig fenyegeti
az elsüllyesztés veszélye. Mindenké-
ppen köztudomású, hogy naponta kerül
sor ilyen elsüllyesztésekre. Ez a né-
met magatartás a jövőben sem válto-
zik meg.

Róma, december 28. (Stefani) A
Giornale d'Italia megvizsgálja az el-
szigetelődés hívei és az elszigetelődés
elleni tábor közötti küzdelmet az
Egyesült Államokban s megállapítja,
hogy csekély azoknak a száma, akik
az Egyesült Államok közvetlen hábo-
rús beavatkozása mellett foglalnak
állást. Nagyobb a száma azoknak,
akik olyan mértékben akarják foko-
zni Anglia megsegítését, amilyen mé-
rtékben a segítséget már valóságos, de
nem bejelentett beavatkozásnak le-
het tekinteni. A tervbe vett eszköz-
ök közül ki kell emelni az amerikai
kikötőkbe menekült német és olasz
hajók lefoglalását, hogy ezeket Ang-
lia részére engedjék át, továbbá ame-
rikai hajókaravánok küldését Iror-
szágra. Irországot ugyanis az egyetlen
angol dominium, amely semleges ma-
radt. (MTI)

Washington, december 28. (Reuter)
illetékes helyről nyert értesülés szer-
int az Egyesült Államok kincstári hi-
vatala bejelentette az Egyesült Álla-
mokbeli brit pénzügyi erőforrások
tárgyában végzett előzetes számítás-
sát és arról kiderült, hogy 1941. év
őszére Nagybritanniának az Egyesült
Államokbeli pénzalapja nem lesz töb-
bé elegendő az északamerikai vásá-
rlások fedezésére. A brit kincstári hi-
vatal mérlegének részleteibe menő
tanulmányozása most folyik. Jólé-
sült körökben kijelentették, hogy a
lehető legpontosabban végzik el azt a

vizsgálatot, amellyel megállapítják,
hogy meddig terjed Nagybritannia
fizetőképessége az Egyesült Államok-
beli vásárlások terén. Kiszámítják az
amerikai angol pénzügyi alapok ki-
merülésének valószínű időpontját is.
(MTI)

Munkás Otthonban

(Margit-fürdő)

Szilveszter-est

SZEMÉLY-JEGY 1.—PENGÓ.

Szél, hó, enyhülés

A Kárpátok medencéjében eny-
hebb óceáni levegő áramlik, de ennek
hatása csak az ország nyugati részén
érezhető.

Jóslás: Élénkebb, a hegyeken
erős szél, több helyen havazás, a hi-
deg, főleg keleten tovább mérséklő-
dik.

Forgalomkorlátozás a román vasútvonalakon

Bukarest, december 28. A román
államvasutak a következő hirdet-
ményt tették közzé:

A vasútvonalak behavazása követ-
keztében egyes vidékek és városok
élelmiszerszükségletének biztosítása
érdekében január 1-én 0 órától kezd-
ve bizonyos korlátozásokat léptetnek
életbe a személyforgalomban. Az
utazóközönséget felszólítják, hogy a
lehetőség határain belül halassza el
utazását arra az időre, amikor a kor-
látozásokat megszüntethetik. (MTI)

Zöldkeresztes gyermekétkeztetés

Budapest, december 28. (MTI) A
kormány szociálpolitikai tevékenysé-
ge keretében gondoskodni kíván azok-
ról a gyermekekről, akiknek egészsé-
ge az élelem szűkössége, vagy hiá-
nyossága miatt károsodhat. Ezért
a folyamatban lévő zöldkeresztes cu-
kor és tejakciónok felül sor kerül
most a zöldkeresztes gyermekétke-
ztetés országos megszervezésére is.

ELESETT ÉS AZ ÜVEG MEGSEBETTE

Puskás Sándor 16 éves péktanuló,
Piac ucca 44. szám alatti lakos a szobá-
ban megcsúszott és az apleküvegnek
esett. Az üveg eltört és a péktanuló
kezén súlyosabban megsérült. A mentők
kötötték be.

Debrecenben házasságkötés közt buclapest

es eltűnési, szökési eset nyert
Debrecenben, hogy Bika
ettáje

est; fő-
gylelet
ter és
es les-

Női divat lönlegességek, igen szép télyi ruhafészek

ál
18.

an eltűnt hazulról és azóta nyoma

A hentesmester elmondotta, —
eltűnt leányt utolára a körösi
állóló előtt látták, ahol december
után félhárom órákor egy szíri-
a beszállt. A kétségbeesett apa
tta a rendőrségen, hogy leányát
akarta adni egy vidéki fiatalom-
a leány viszont ebből a házasság-
akart beleegyezni, smjant nézet-

gép fiatal
ség sze-
meg ha-

eltűnési
keres-
nyit, nem
jó. A katasztrófát megelőző már a
ok úttán köztített hirdetésében
sték gyedmeküket s magas jutá-
túzték ki annak, aki eltűnt le-
nyomára vezet őket.

gyik budapesti esti lapban is meg-
a hirdetés, amelynek szövege az
ogy eltűnt egy feltűnően csinos
fiatal leány; lehet, hogy zsidóba
A személyleírás mellett közölték,
— mégvacsorázott, majd vissza-
eltűntes-

ttal sok
iba. Fel-

vendégek
eszes fiatal
aki értékes perzsabundát és két
ot viselt. Bőrind nem volt a le-
l és már ez is feltűnő volt. A
ntálan kiltőlésnél a nevet így írta
Galgóczy Lya tanuló, Buda-

Szobát nyitott magának, majd
t az étterembe és ott elfogyott —
atal diáklányhoz képest feltűnő bi-
l — megvacsorázott, majd vissza-
— ment a lakására.

lvastá át az
ar Anny
sült a
i hirdeten
ruházat
y, aki ró-
any Bika-
lányok

Gyanulást növelte, majd

HUNGARIA film

MA, VASARNAP d. u. fél 3, fél 6
fél 9 órákor UTOJARA a kősz

Eny ASSZONY

TE DA

A telepítési diák-akció és az amerikai magyarság

A telepítési diákakció, amelyben Debrecen Kollégiumi Társasága olyan megkülönböztetett helyet foglal el, egyik legszerencsésebb és egyben legreményteljesebb magyar társadalmi megmozdulás. A magyar látás, gondolat és erő hatalmas erőfeszítéseket vezet ma a nemzeti újjáépítési és őrzési munkájában. Bizonyos pontokon ezek az erőfeszítések magyarsági eredményeket termeltek ki. Más pontokon az eredmények szegényesek. Mintha hiányozna belőlük valami.

Ebben a telepítési akcióban különösképpen három mozzanat van, amely feltétlenül igazolja azt a megállapítást, hogy egyik legszerencsésebb és legreményteljesebb magyar társadalmi megmozdulást üdvözölhetjük benne. Az első ilyen mozzanat az a belőle kitűző meglátás, hogy súlyos társadalmi problémákat csak odaadó társadalmi akcióval lehet szerencsésen megoldani. Szociális tekintetben veszedelmes az az életpolitikai elgondolás, amely a problémák megoldását mindenestül az államtól várja. Az állam rajta kell tartsa a szemét minden tevékenységen, amely a nemzet életében folyik, mert másképp egységes nemzeti élet kifejlődése és virágzó fejlődése elképzelhetetlen. Ez azonban távolról sem jelentheti azt, hogy a nemzeti élet mezején kiütődő problémák meglátása, felvétele és ellátása kizárólag az államra néző feladat. Az állam végző elemzésében nem más, mint a nemzet maga végrehajtói minőségében. Az állami életben csak akkor lehet teljes eredményeket látni ha a végrehajtói tevékenységek mögött szépen felsorakozik, mint jó rendben menetelő munkás sereg, az egész nemzeti társadalom. Ez a nemzeti élet ideális elgondolásban. Az a társadalom, amely ennek meglátására és valóságáá váltására nem tud eljutni, szükségszerűleg elrenyhül és látja vagy nem látja, tudja vagy nem tudja: assa a maga sírját.

Minden vitán felül álló igazság az, hogy az ilyen vonalon haladó nemzetközösségi életnek ma az egész világon az Egyesült Államok a legmagasabbrendű képviselője. Az amerikai állampolitikai felfogás egyik sarokköve az, hogy minél kevesebb az állami beavatkozás a nemzetközösségi élet dolgáiban, annál erőteljesebb, szívesebb és gazdagabb a nemzetközösségi élet. E tételnek megfelelően Amerika társadalmi társadalmi tevékenységek vitelében bámulsálat teljesítményekkel dicsekedhetik és hozzátehetik a nemzetközi életnek is bámulsálatos gazdag képét csillogtatja felénk.

Csak egy példát. Ezelőtt három évvel példátlanul álló árvízveszedelem szakadt nyugat Pennsylvániára. Pittsburi városának belső részeiben a közlekedést csónakok látták el. A belváros egyik legjobb nevű szállodája tizenhét lányi vízben állott. Egész városok lettek hajléktalanokká. kegyetlen koratavaszi időben. A Vöröskereszt irányítása mellett (nem állami irányítás mellett!) megindult mentési akcióba úgyszólván percek alatt kapcsolódtak bele a különböző társadalmi munkát végző testületek s zölkének nélküli tempóban, minden szűkséget azonnal ellátó arányban haladt az előre a maga útján. A veszedelem első 24 órájának végén a Vöröskereszt leadott egy rádióüzenetet, amely jelezte, hogy a mentő-akció vitelére az adakozások, további intézkedésekig.

beszűntetendők, mert minden felhasználandó anyag már beérkezett. A be szervezett társadalmi akció minden képzeletet felülmúló teljesítménye volt ez bizonyára! Az Egyesült Államok határainál erőteljes nemzeti életének egyik ütőerére tapintottunk itt rá, s egyben egyikére azoknak a tényezőknél, amelyek Amerika nemzetközösségi életében a leghatározottabb hajtóerőket jelentik.

A telepítési diák-akció második igen örvendetes mozzanata az, hogy nem elméletgyártásban éli ki magát, hanem áll a síkra tetteivel, mert — minden szónál szebben beszél — tette!

A világháború alatt átjött Amerikába gróf Tisza Istvának egy igen jellegzetes és igen sokat mondó kijelentése. Egy közös miniszteri tanácsban azt a kérdést intézték gróf Tiszához, hogy diplomáciai tekintetben milyen az általános helyzet. Diplomáciai tekintetben — felelte Tisza — az általános helyzet olyan, hogy az ellenséget meg kell verni. A problémák elgondolása, az azok feletti elméleti teljesítmény kértégtelenül nélkülözhetetlen, de még mindig több becsülést érdemel az az ember, aki gondolkodás nélkül segít, mint az, aki segítség nélkül gondolkodik. Széchenyi István bizonyára nem azért a „legnagyobb magyar”, mert korának egyik legkiemelkedőbb gondolkodója volt, hanem sokkal inkább azért, mert volt benne elég életerő ahhoz, hogy elgondolárait valóságokra váltta. Ugyanígy lehetséges az is, hogy korának egyik kimagasló gondolkodója volt Pató Pál is, de, szerencsétlen feje, gondolkodásában nem tudott felemelkedni annak meglátására, hogy az energiamegtakarításban végzetes tevényt követünk el akkor, amikor kényelmesen holnapra utalványozzuk át azt, amit megtehetünk ma. A valóságban arra, amit ma kell megtegyünk, holnap már nem igen érünk rá.

Igen örvendetes tünet aztán ebben a telepítési diák-akcióban az, hogy az ifjú magyar nemzedékből indul ki. Abban az irtózatos iramban, amelyben ma a világ a maga dolgait végzi, elsőrendű követelmény a gondolkodásban való műveltség és a cselekvésben való fiatalosság. Az élet rendes kerékvágásában való haladásnak meg vannak a maga vonzó sajátosságai, sőt értékes gyümölcsei is. de mikor zúg a vihar a hegyekben, ki kell állni ifjú erővel, ifjú rugalmassággal és ifjas odaadással a gátra. Azok, akik a fiatal nemzedékekkel szorosabb viszonyban éltek s akik ezek szerencsések voltak meglátni a fiatalágban rejlő óriási építő erőket, nagyon jól tudják, hogy ezek előkészítése, utárbocátása és minden feltétel nélküli felkarolása a népközösségi élet legszerencsésebb mozzanata.

Koronás díszé ennek a telepítési diák-akciónak az, hogy a debreceni Kollégium „nagy diák”-ja az első percben odanyúlt a hóna alá s a maga tízezer pengős adományával adott neki szárnyat, több erőt és több lelket. Valóban méltó megmozdulás ez arra, hogy a társadalmias gondolkodás magasabb régióiba felemelkedett lelkek felismerve e mozgalom nemes fémjelzését, olyan hadiárattá növeljék azt, amely békességesen építő előhaladásában semmivé tegyen egy nagyon nagyfajta magyar problémát, azt, amely emögött a telepítési diák-akció mögött mutogatja ijesztő kezét.

Ennek az írásnak a célja az, hogy az akcióval kapcsolatban rámutasson arra a területre, amelynek feltárása, kihasználása és a közműveltségben való éppén itteni értékesítése valószínűleg a legkínesebbnek ígérkezik. Ez a terület az amerikai magyarság s erről egy következő cikkben szólnunk. **Sebestyén Endre.**

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

UJÉVRE
RÁDIÓT
● KERÉKPÁRT ●
Gramofont, — lemezeket
Soltész-tól, Kálvin-tér **2.**

A nagy ködben a kanyarban a ház falának ment az autó

Súlyos kimeríteli autóbaleset történt Debrecenben szombatra virradóra a nagy ködben.
Kuck György 47 éves gépkocsivezelő elfáradt a kimerítő szolgálatban, hideg is volt és ezért az állomásról autótaxi vitette magát haza. A DK 091. számú taxira ült fel és az az Erzsébet utcán haladt. A nagy ködben a kanyarban az autó a kocsitól felszaladt a járdára és nekiment az Erzsébet uca 31. számú ház falának. Az autó meglehetősen sebesen haladt és nagy erővel ütődött neki a ház falának.
A karambol következtében Kuck György, az utasként szereplő gép-

kocsivezelő súlyosabban sérült meg, sérüléseit a mentők kötötték be. A kocsit vezetője és a másik utas csak kisebb sérüléseket, jelentéktelen zúzódásokat szenvedett. Az autó erősen megrongálódott.
Az autókarambol ügyében megindult a vizsgálat, a hatóság helyszíni szemlét is tartott. Az eddigi adatok szerint a balesetet az okozta, hogy a nagy ködben, a meglehetősen gyér világítás mellett — a baleset hajnalban két óra körül történt — nem vette észre a kanyart a vezető és így ment neki autójával a ház falának. Még szerencse a szerencsétlenségben, hogy nagyobb sérülés nem történt.

Öt cigánynő késsel támadt egy férfire, aki lopás miatt üldözőbe vette őket

Izzalmas jelenetek színhelye volt a Széchenyi uca és környéke. Budai Gyula pénzügyi altiszt, Mácsay ucai lakos arra lett figyelmes, hogy tolvajok jártak a lakásában és onnan, — ahogy hirtelen körülnézett, — több tárgy hiányzott. Így elvittek pár könnyen megmozdítható tárgyat, borspákát, nagy gyermekbábát. Gyarmuját öt cigányasszony ellen irányult, akik magyarsítva távoztak a környékről és akik közül az egyik, amikor látta, hogy üldözik, egy tolpárnát dugott el egy udvarban a láda mögé.
Budai a cigányasszonyok után futott és felelősségre vonta őket, követelte, hogy adják vissza a lopott holmit és kövessék őt a rendőrségre.
Erre a cigánynők harci kiáltással, nagy kiabálás és káromkodás közben kést rántottak elő és Budait le akarták szúrni.
— Meghalsz! — kiáltották verébortult szemmel a harcias amazonok — ha minket mersz gyanúsítani, hogy a devla verien meg!

kihallgatásuk után átkisértek őket az ügyesség fogházába.
Rablás miatt indult meg ellenük az eljárás, mert a lopott holmit erőszak útján, késsel akarták megtartani.
Az egyik cigányasszony ötletesen indokolta meg, miért rántott kést üldözőjére:
— Igen-igen felháborodtam, hogy lopással gyanúsítanak, mert önérzete is van a cigányasszonyoknak és késsel akartam elégtételt szerezni.
További sorsukról majd a vizsgálóbíró dönt.

FIZETESI KÖNNVITÉSEK
NÉMETORSZÁG ÉS HOLLANDIA KÖZÖTT.
A hollandiai devizahatóságok érdekes intézkedéseket tettek közzé, mely szerint holland állampolgárok tőkejüket minden különösebb engedély nélkül átutalhatják Németországba. Ez az intézkedés összefüggésben áll az azal néhány hét előtt hozott intézkedéssel, amely a két ország közötti fizetési forgalom teljes felszabaddításával járt. Biztosra vehető azon feltételezés, hogy itt egy olyan kísérletről van szó, mely a tőkekorlátozás könnyítését célozza, amely a devizakorlátozás bevezetésével jött létre. Utalni kell azonban arra, hogy az árucseres elszámolási forgalmát ezen intézkedés nem érinti.

Vígyszínház
MA 3-5-7-9 órák,
hétfőn utoljára 5-7-9 órák a szívet-lelket gyönyörködtető magyar filmek:
Dankó Pista
Fősz: JAVOR PÁL,
Simor Erzsé, Lukács Margit,
Tompa Pál, Róssahygyi.

leink engedik, a békés meggyőző
igazságunk hirdetésének módja
Nem akarjuk feladni a társadalom
időnként
és
er
k
t
g
m
sz
mi,
Nem
korlátozni, de azt sem
jogában bennünket akár csak hátt
szórtisanak.
Hiszünk, hogy a háik az orszá
emberiség javát szolgálják. Eze
celoknak érdekében erre a hat
vünk, várunk szeretettel mind
gyart.
MAZOTT
RV
A
fi
am
-19
tar
E
kijadott
sz. rend
amely szerint a magánalkalmazot
letményének rögzítése, illetve re
fizetési pótlék megállapítása tár
kiadott 915
M. E. sz. rendel
delkeresési nem
lak a zsidót
magánalkalmazot
rendelkezésének
rehabilitását. Ehhez minden a zsidót
végrehajtása céljából a zsidó magá
maroztat fizetését az említett rend
tekintet nélkül lehet megállapítani
lat.
et
at
Gyászrova
Gál Miklós MAV altisz
éves korában elhunyt. Temetés
sánap délután 3 órakor lesz a
temető II. számú ravatalozójában
kás: Túr István uca 14. Temet
Bartha vállalata végzi.
U.
Te
3 ó
ava
68
zi.
foje
tarta
Armentesítő Társulat választ
lagia, Péterfiak egyházzszz volt
csosa 75-ik évében elhunyt. Tem
kedden délután 3 órakor lesz a
temető II. A. ravatalozójában
kás: Károly Ferenc József út 17.
temését Bartha vállalata végzi.
éves korában elhunyt. Temetés
sánap délután 2 órakor lesz a
temet
eg
m
Lid
éze
ézt
kó te
Özv. Klein Józsefné Spreng S
na temetése Debrecenből Nagyv
ra törléző szállítás után vasár
délután 11 órakor lesz a Velenc
temetőbe. A szállítási Csurka
évelet temetkezési vállalat rer
Degenfeld tér 2. szám.
Kozma Ferenc határvasz é
évet. Temetése hétfőn délután 2
kor lesz Fehértói vállalatnak r
zésébe
est
T
kor
te
Pat
int
szabo szakosztály elnöksége fel
tagjait, hogy a néhai Haraszi S
körtársunk temetésén vasárnap
után 2 órakor a Köztemető rav
zójánál megjelenni sziveskedjéne

Schön Sándor keztü, kötszer és orvosi műszertárát helyezi át

Alföldi-palota (Csapó u. sarok)

Vasárnapi istentiszteleti rend

A református templomban:
 Nagytemplom 10 óra dr. Soós Béla, 5 óra dr. Ötvös János. Kistemplom 9 óra Kósa Ferenc, 11 óra dr. Farkas Pál, 5 óra Csutorás Sándor. Kossuth uccai templom 10 óra Baja Mihály, 5 óra Acs Mihály. Károli G. t. templom 9 óra Siposs Imre, 4 óra Peleskey Károly. Ispótlay templom 10 óra Kulcsár Dezső, 5 óra Pál Antal. Arpad téri templom 10 óra dr. Hegyaljai Kiss Géza, 5 óra dr. Erdei Mihály. Homokkerti templom 10 óra Kovács József, 3 óra Szilágyi László. Nyilastelepi templom 10 óra Orosz János, 5 óra Mezey Béla. Csapókeri templom 10 óra dr. Danesházi Sándor, 3 óra Zsoldos István. Kerekestelepi templom 10 óra Kulcsár Ferenc, 3 óra Kulcsár Ferenc. Nyulási állami iskola 10 óra Kecskés József. Tégyláskerti állami iskola 10 óra Birinyi János. Reménység Háza 3 óra Benkő Károly. Wolaffka telep 3 óra Szilágyi László. Tégylavetői gyülekezeti ház 3 óra Kovács Arpad.
Tanyai istentiszteletek: Pellag 9 óra vitéz Szabó Endre.

Az evangélikus templomban
 vasárnap d. e. 10 órakor istentisztelet igehirdetéssel. Prédikál Pass László. Este 5 órakor istentisztelet. Prédikál Jónás László.

A római kat. templomban
 Vasárnap reggel a Szent Anna plébánia templomban 6, 7, 8.30, 9 órakor csendes szentmise, fél 10 órakor a plébániai misét mondja és prédikál Láng Pál pápai kamarás. További misék 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. A külön-ségeken misét mondának: Csapókeri: Kummergruber Emil. Nyilastelepi: Kiss László, Szoboszlói út: Mészáros József. Homokkerti: dr. Rassovszky Kálmán. Pallag: dr. Békly Miklós. Augusztai telep: Pálmay István. Fogház: Szűcs Ferenc. Macs: Lengyel László. Hegyes: Akos István. Sáma: Novák Gyula. Józsa: dr. Szabó János. Klinikai telep: Pfeifer József és dr. Mikos József. Míkepéres: Hegyi Ferenc dr.

December 31-én, 6-év utolsó napján d. u. 5 és fél 7 órakor ájtatosság, mely alatt 5 órakor Láng Pál pápai kamarás, fél 7 órakor dr. Lengyel László segédlelkész prédikál.

A gör. kath. templomban:
 D. e. negyed 8 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmissze, 9 órakor batonamisse, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. Háromnegyed 12 órakor csendes szent mise. Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vacsernye.

31-én, kedden délután 6 órakor háladó ájtatosság szentbeszéddel, szentség-imáddal. Újév ünnepén vasárnapi miserend.

A baptista imaházban
 A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaóra, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6—8-ig bemenetési ünnepély. Kedden este 8—12-ig vallásos estély prédikációval és éjféli imáorával. Szerdán este 6—8-ig vallásos estély vegyeskar és zenezámmal. Péntek este 7—8-ig imaóra.

HIRDETMEY.
 A m. kir. debreceni 6. sz. honvéd helyi kórház részére 1941. január 1-től december 31-ig terjedő időre tej, tejtermékek és hentesárúk szállítására versenyfolyamatot hirdet.
 A versenyfolyamat 1941. január 8-án délelőtt 10 órakor a kórház gazdasági hivatalában lesz megtartva, hol bővebb felvilágosítás hétköznapokon délelőtt 10 óráig kapható.
 Kórházparancsnokság.

A visszatért Erdély gazdasági jelentősége

A visszatért Erdély mezőgazdasági helyzetének megvilágítására szolgáljon az alábbi táblázat, amelyben az egyes művelési ágak területe százalékban van kifejezve, de összehasonlítás céljából oda van állítva az anyaország megfelelő százaléka is.

	Erdélyben	Anyország
Szántó	31.2%	54.5%
Kert	1.6	1.4
Rét	14.4	9.6
Szőlő	0.4	1.5
Legelő	16.1	11
Erdő	36.3	22

Ebből a két számból első pillantásra kiténik az anyaország agrár jellege, míg Erdélyben az erdő több. Feltűnő még, hogy Erdélyben a rét és legelő arányszáma jelentősen nagyobb, mint az anyaországban. Ezek a számok jelölik meg az erdélyi gazdálkodás természetes irányát az erdőgazdaság és állattenyésztés felé.

Az első, amit le kell szögeznünk a mezőgazdaságot illetően, hogy a termékenyebb területek ezúttal is odaát maradtak. A Maros völgyének közep és alsó része, a Mezőség, a Küküllő völgye.

Mezőgazdasági termelés szempontjából csak csonka Bihar, Szatmár, Szilágy és Marostorda megyék jöhetnek számításba és a folyók völgyei, a Maros felső völgye, a Lapos és főleg a Szamos völgye.

Ez a terület csak határozottan jó termés mellett képes a részére szükséges gabonát és tengerit kitermelni, már közepes termés mellett az anyaország feleslegére lesz utalva. Az anyaország viszont a teljes hiányt képes pótolni, legfeljebb Erdély szükségletével export feleslegét fogja csökkenteni, viszont ezzel az államháztartás mérlege fog megjavulni, mert kevesebb lesz az exportált búza minden mázsája után az állam által térítendő prémium.

A magyar búza belső piaci ára ugyanis mindig magasabb, mint a világpiacon. Minthogy pedig a belső fogyasztás után fennmaradó felesleget külföldre kell értékesíteni, a földművelés rentabilitásának biztosítása s a magyar gazda lakosságának elkerülése céljából a nemzetközi piaci ár és belső forgalmi ár közötti különbséget az állam az őrleési adó bevételeiből a termelőnek megtéríti. Igaz ugyan, hogy a multévi feleslegünket teljes egészében Németország és Olaszország vették át és pedig a világpiacon árnál magasabb áron. Egyébként a világpiacon árkülönbözet mázsánként 6—8 között váltakozik. Tehát valóságos állami érdek, hogy minél kevesebb búzát exportáljunk.

Erdély élemezésében egyébként nem a búza játsza a vezető szerepet, hanem a tengeri. Búzával főleg a városi lakosság fogyaszt, a vidéki lakosság, főleg az oláhság élemezésében a tengeri játsza a főszerepet. Egy okkal több arra nézve, hogy az anyaországban kevesebb búzát s minél több tengerit termeljenek, amely egyébként a legfőbb takarmánycikk is. Tengetermésünk pedig rendszeresen nem fedezi a belső szükségletet, az elmult gazdasági évben is behozatalra szorultunk.

ÁLLATTENYÉSZTÉS

Az állattenyésztésre Erdélyben minden természeti adottság megvan s jóformán korlátlan fejlődési lehetőségek állanak rendelkezésre. Rétek, legelők, erdők, vizek bőven szolgálják az állattenyésztés célját.

Minthogy az állattenyésztés nagyobb jövedelmet biztosít, mint a földművelés és aránylag nem igényel nagy tőkebefektetést s azzal a szegényebb népesség is eredményesen foglalkozik, tehát a legfontosabb teendő az állattenyésztésnek minden eszközzel való előmozdítása.

Erdély állattenyésztése minden természeti adottság ellenére is sokkal alacsonyabb fokon áll az anyaországnál. Ezt valószínűleg politikai okokból az oláh impérium szándékosan idézte elő. Általában kevés az állat, de még nagyobb baj, hogy a minősége silány.

Az anyaországhoz hasonlított állattenyésztésről szó sem lehet, pedig ezt a hadsereg érdekei is megkövetelik. A szarvasmarhaállomány általában véve korcs. Még talán a juhtenyésztés a legfejlettebb, de itt is nagy szükség van a minőség feljavítására. Magyarország juhállománya, a Kárpátalját is beleértve, 1,700,000 darab, a visszatért erdélyi területre pedig 1,100,000 körül jühallo-mány esik, az emelkedés tehát 65 százalékos. Minthogy az anyaország gyapjúszüklének körülbelül csak 50 százalékát termeli ki, a juhtenyésztés ókszerű fejlesztésével gyapjú importunkat lényegesen csökkenthetjük, esetleg meg is szüntethetjük. A sertésenyésztést szép foglalkozással lehetne fejleszteni, mert ezzel a természeti adottság mellett a legszegeyebb ember is foglalkozhatik.

IPAR
 Az egész vas- és nehézipar, a teljes szénbánya ipar, a földgáz telepek, a városi gyárak: Resica, Vajdahunyad, Stajerlakamina, Oravicabánya, Petrozsény, Léva, Lupény, Kis-Sármás, Arad, Temesvár, Brassó, Marosújvár, Torda, Abrudbányánál, Brád, Zalatna központoktól további megállás alatt maradt. Ellenben háromszázat meghaladó kisebb nagyobb fatipari telep tért vissza. Némi gyárpar van és pedig főleg bórpar Kolozsvarnak és Besztercenek. Ellenben minden erdélyi városban nemzeti szempontból is igen értékes elemet képező tekintélyes kézműiparos osztály tért haza. A Székelyföldön néhány szövőgyár is van. Külön említést érdemel a székely földi igen fejlett háziipar. A székelyek alsó és felső ruháikat, ág- és asztalneműket maguk szövik kenderből, lenből és gyapjuból, a szövészek a székelyház legszükségesebb bútora. Ujabbban tömegesen foglalkoznak művészi kivitelű terítők és főleg szövészek szövésével, amelyek szébbek és értékesebbek a közismert torontáli szövőgyárnál.

Általában a visszatért Erdély ipara nem képes saját szükségletét kitermelni s így e téren a hazai gyárparnak jelentékeny piac kínálkozik.

FURDOK, TURISZTIKA

A nagy gyógyértékű furdók egész sorozata fekszik a hazatért területeken. Felix fürdő, Püspökfürdő reuma ellen, Bikszád gyomorbojok ellen, Szováta, Kolos sós-furdók női bajok ellen, Kovászna, ahol a híres pokocsár portyog a föld mélyéből, csusz és köszvény ellen. Szénasavas fürdő az anyaországban egyetlenegy van, Balatonfüreden, itt pedig ebből egész sorozat van: Borszék, Málnás, Előpatak, Tusnád, Bálványosfürdő, Korond stb. Ezek a furdók a székely nép megléhetésének egyik főforrását képezték, amelyeket nyáron előzönlöttek a leggazdagabb bojárok. Főleg Kovászna és Tasnád voltak a gazdag oláhság kedvelt furdói. Szováta az oláh királyné is fényes villát építtetett, sőt állandóan ott nyaralt s nem egyszer székely népviseletben tetszelgett, így keresve népszerűséget a tiszta székely vidék közönsége előtt. A magyar vasgyáros osztályra vár az a fontos feladat, hogy átjelje az oláh bojárok itt elfoglalt szerepét, nehogy ezek a valósággal nemzeti kincsét képező nemzetközi mértékű és megítélt intézmények látogatók hiányában elsorvadjanak.

Magaslati üdülőhelyben is abszolút szegény az anyaország, itt pedig annyi van és oly kitűnő fekvésűek, hogy teljesen pótolják az Alpsek és Svájc sokszor csak ágyonreklamirozott üdülő helyeit, ezek közül helyszöke miatt csak azok királynéját, a Gyilkos tót említem fel.

A hegymászók álmai szintén teljesedésbe mennek az 1400-tól 2000 méterig érő hegyek között, akár hétszámra barangozhatnak pl. a Gutesi 1447, a Cibles 1842, a Görgeyi havasok 1684, Nagy-hagymás 1793, Csiki havasok 1494, a Hargita 1798, a Pop Iván 1940 méter magas hegyek s aki még ezekkel sincs megelégedve megmászhatja a 2395 m. magas Nagy-Pietroszt, amely Magyarország legmagasabb csúcsa, s amelyet Horthy Miklós-csúcsnak fogunk elnevezni. Természetes, hogy ezek között a hegyek között terül el a sielők paradicsoma, amely korlátlan lehetőséget nyújt ennek a szép sportnak üzésére, mely a csonka hazában eddig csak igen szerény mértékben volt gyakorolható. De ezeknek a magas hegyeknek nemcsak sportbeli értékei vannak, hanem nagy idegenforgalmi jelentőséggel is bírnak.

Az erdélyi területen 1800 kilométer körüli vasútvonal került vissza igen siralmas, kifosztott állapotban, az oláhok minden futóképes vasuti kocsiát, számszerint 10,000-re és minden mozdonyt elvittek s igen sok kárt okoztak az állomási felszerelésekben és berendezésekben. 7000 kilométer körüli közút is visszakerült az elképzelhető leghanyagabb állapotban. A Székelyföldnek az anyaországgal szinöszköttetése nincs, mert a Kolozs—Székelykocsárd—Nyárádfői vonalat elvették az új határok, a kissármási földgáz Oláhországhoz való csatolása céljából. A napokban ugyan megnyílik egy keskeny-vágányú összekötés Szász-Lekence és Kolozs-Nagyida között, de ez a kétszeri átrakás miatt késedelmes és drága. Sürögösen megépítendő tehát a rendes nyomtávú közvetlen vonal a Székelyföld és az anyaország között és éppen olyan sürögő hazondók helyre a közutak, mert ezek képezik a gazdasági élet vérkeringési hálózatát, melyek nélkül sem gazdasági, sem nemzeti élet nincs.

Ezenkívül messzemenő tarifakedvezményekkel kell előmozdítani a Székelyföld termelvényeinek az anyaországba való juttatását, mert a Székelyföld a hazatéréssel el van vágva eddigi életerétől s ezt az életeret az anyaországnak kell részére biztosítani, mert ez nem is székely érdek, hanem a nemzeti becsület és nemzeti lét kérdése.

SZILVASSY ZOLTAN

Elfogták a libahúst kedvelő tolvajokat

Közöltük, hogy a mult nap betörés történt Schwartz Mór Zúgó ucca 7. szám alatt üzletében és onnan leölt baromfit, libaoldalt, füstölt húst és henteskabátot vittek el. A rendőrség rövid nyomozás után elfogta a tolvajokat Sipo József és Szabó Miklós napszámosok, Nagyszalonta uccai lakosok személyében, akik a lopott holmi egy részét értékesítették, másik részét meg elfogyasztották. Különösen a libahúst kedvelték és ezért is törtek be tulajdonképpen. Kiderült, hogy Gál Zoltántól, az Alföldi Tégylagár igazgatójától is elloptak kilenc kilo libahúst, oldalast és több baromfit. A tolvajokat őrizetbe vették.

HIRDETMEY.

Felhívja a városi adóhivatal az egy-szeri beruházási hozzájárulás fizetésére kötelezettek figyelmét, hogy az 1938. XX. t.-c. alapján kivetett beruházási hozzájárulás tízedik részlete 1941 január hó 1-én esedékes és az 1.500—1938. P. M. rendelet 50. §-a alapján ezen időpon-tig fizetendő.

Ertekezti a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy befizetéseiket hétköznapokon a hivatalos órák alatt — délelőtt 8—12 óráig — már mostan teljesíthetik, hogy az utolsó napon várható torlódást elkerülhessék. A befizetés számfejtese a városi adóhivatal I. emelet 8. sz. szobájában történik. A befizetést elmulasztók ellen a végrehajtási eljárás 1941 január hó 3-án megindul. Városi adóhivatal.

TISZÁNTÜLI FÜGGETLEN UISÁG
 1940

Bresztó. Széna. Hanglemmez.
 Hírek.
 Egyházi ének és szentbeszéd a Ter-
 városi plébánia templomból. A szent-
 zédek mise közben Tóth K. János
 esti Szent Imre kollégium prefektus
 mondja.
 15 Evangélikus istentisztelet a De-
 vári templomból. Prédikál Scholz
 kar. Vezető
 izallás.
 tamacsádó.
 miniszterium rádió
 adásozozata.
 30 Szalontós.
 Hangképek vasárnap sportjóról
 szél Pluhár István és Legényei J.
 30. A világhódító Jézusáráság
 rend 400 éves alapítása.) P. C.
 Andrák előadása.
 Hírek magyar, szlovák és ruszin
 ven.

szasi a szimp
 Tanulmány. Irta és t
 Csanádi György.
 Előadásra kerültek jelenleg N
 nyi János Földindulás. Nyírő
 A Jézusfűrésű ember. Jókai Ma
 zsa György. Kós Károly. Buda
 Antal és Nyírő József. Új haza
 veiből. Közreműködik: Nagy
 Egyed Lenke. Eszenyi Olga.
 Hilda, Kulcsár Irma, Lehotay
 Kőpeczi-Bócz
 sa-Sóbe L.
 mentés.
 ST II.
 1. honvéd
 Vezényel

12.05—12.31 Levinté rádióelőra.
 15 Malcsiner Béla jazz-zongora s
 15.30 „Emlékezés” Kaas Ivorra.
 László előadása.
 16 Szalontós.
 16.25 Az Operaház előadásnak
 tésé.
 28.
 Hangfelvétel
 három fel-
 jét szerzo-
 6. Rendező
 1. kb. 18 Hír
 zene. Hangfel-
 olasz, angol és

KASSAI MUSOR.
 S-9 Azonos Budapest I. mész
 Hírek] J
 1940. évről. Feloivas.
 12.05 Laventé előra. Altvél B
 12.35—21 Azonos Bpest I. mész

Csütörtök

Január 2. BUDAPEST I.

- 6.40 Ebresztő. Torna. 7.00 Hírek. Etrend. Hanglemezek. 10.00 Hírek. 10.20 Szűcs Dezső elbeszéléseiből. A pofon. Felolvasás. 10.45 Külföldi híradó. Felolvasás. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárás. 12.10 Gálné Schusztér Etelka gondolkázik, zongorakísérettel. 12.40 Hírek. 12.55 Szirmay Reginald énekel, zongorakísérettel. 13.20 Időjelzés, időjárás, vízállás. 13.30 Bálint Zoltán magyar nótákat énekel, kíséri Suki Tóni cigányzenekara. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak. 15.20 Rendőrzenekar. eVzenyel Szöllőssy Ferenc. Borsai: Kolozsvári induló. Noack: Unnepély az Elysiumban — nyitány. Vidák József: Csibi. Popy: Balett-szvit. Mauser: Vig muzsikuskok — klarinét-polka. Szöllőssy Ferenc: Magyar dalgyűjtemény. 16.15 Ruszin hallgatóinknak. A nemzeti megújulás kora. (1825—1848.) Gogol: Lajos dr. előadása. Hanglemezek. 16.45 Időjelzés, időjárás, hírek. 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.15 A Rádió Szalonzenekara. Polgár Tibor: Magyar köszöntő. Csajkovszkij: Január az Évszakok-ból. Szűcs János: Vallomás — tangószere-nád. Huszka: Csilla dala a Tündérsze-relem című operettből. Székely—Bertha Magyar rapszódia. 17.40 Külföldi negyedóra. 18.00 Tejelő állatok takarmányozása. — Berke Péter dr. m. kir. gazdasági aka-démiai rendes tanár előadása. A Föld-mívelésügyi Minisztérium rádióelőadás-sorozata. 18.35 Marschalkó Mignon zongorázik. — Chopin-művek. D-moll prelűd. Fiszmoll nocturne. Cisz-moll és Asz-dur tanulmány. Asz-dur keringő. 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven. 19.20 Hangképek az 1940. esztendő máso-dik felének érdekesebb eseményeiről. 20.20 Magyar Tánclemezek. 20.40 Hírek, időjárásjelentés. BUDAPEST II. 16.15—Jazz-számok hanglemezről. 17.15 Páhly, műhely, céh, akadémia. Kampis Antal dr. előadása. 17.40 Debussy: Ibéria —szvit. (Conzerve-toire zenekar, vez. Coppola.) Hangle-mez. 18.00 Hírek. 18.10 Szabó Kálmán magyar nótákat zongorázik. 18.30 Rókafői kalandjai. Részletek Goethe állaténoszából. Fordította Soltész Gás-pár. Elmondja Maklár Zoltán. 19.00 Szórakoztató hanglemezek. 20.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 20.25 Gáspár Lajos rigányzenekara muzsikál Utry Anna énekel. Dalok: Dóczy József: A kanyargó Ti-sza partján. Szentirmay Elemér: Vala-mit sugok magának. Dóczy József: Megáradt a patak; Tízet ütött már az óra. Szávozó Richárd: Alom (Koós verse.) Garami Béla: Patika-csárdás (Herodeckné verse.) Kubányi György: Most kezdődik a tánc. KASSAI MŰSOR: 10.00—11.00 Azonos Bpest I. műsorával. (10-kor hírek.) 11.05 A pokrivácsi kisdíák. Rexa Dezső előadása. 11.30 Hanglemezek. 11.40 Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés. 12.00—15.40 Azonos Bpest I. műsorával. 15.40 A szlovák ifjúságnak. Janko Král szlovák költő sírja felett. Holub János előadása. Kb. 15.55—17.15 Azonos Budapest I. műsorával. 17.15 A 21-ik honvéd gyalogezred zene-kara játszik. Vezényel Hadányi Antal. Kéler: Vigjáték nyitány. Ruttkay: Fe-hér róza — keringő. Schulögel: Egy-veleg Strauss János műveiből. Schem-melné: Virágzik az orgona — egyveleg. Brahm: Magyar Tánckok. Linka: Eljen Magyarország — induló. 18.05—21.00 Azonos Bpest I. műsorával. Erdekesebb külföldi rádióműsorok: Belgrád. 18.30: Népdalok. — Olasz mű-sor. 18.40: Vegyes zene. — Prága I. 18.25: Rádiózenekar. — Belgrád. 19.40: Népszerű műsor. — Olasz műsor. 19.40: Dalok. 19.50: Operarészletek. 19.20: Kis rádiózenekar.

Péntek

Január 3. BUDAPEST I.

- 6.40 Ebresztő. Torna. 7.00 Hírek. Etrend. Hanglemezek. 10.00 Hírek. 10.20 Szűcs Dezső Kossuth Lajos Pesti Hirlapja. Koppány István előadása. 10.45 Mitől sántíthat a gyermek? Irta Barabás Zoltán dr. Felolvasás. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárás. 12.10 A Rádió Szalonzenekara. Suppé: Boccaccio — induló. Gebhardt: Az infánsnő születésnapja — nyitány. Lehár: Dunai legendák — keringő. Fé-nyes Szabolcs: Tudom én — slowfox. Corinto: O turco — fox brillante. Bud-day Dénes: Rumba. Beck Miklós: Cse-rebogár — fox. Reckenwald: Nyárest a napkirály országában — srvit. Riedl: Keleti zenetek. 12.40 Hírek. 13.20 Időjelzés, időjárás, vízállás. 13.30 Magyar Revü Táncczenekar. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak. 15.20 Szórakoztató hanglemezek. Közben 15.40 Mit főzünk? Háziasszo-nyok beszélgetnek. 16.10 Diákféltóra. Magyar helyesírás. Fe-keke Miklós dr. előadása. Utána ifjúsági közlemények. 16.45 Időjelzés, időjárás, hírek. 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.15 Szervánszky Péter hegedűl, zongorakísérettel. 17.40 Csathó Kálmán elbeszélése. Gaz-dagság. 18.05 Mursi Elek cigányzenekara muzsi-kál, Pácek Bukja Márkus tárogatózik. Tárogatószámok: Rákóczi megtérése; Feketeszárú cserecsy; Felleg borult az erdőre; Huncut a vármegyé; Ne húzd, ne húzd azt a nótát; Meghalok én nemokára; Dombon lakik Zsuzsi néni lánya. Közben 18.30 Sportközlemények. 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven. 19.20 Részletek az Operaház műsorából. Hangfelvétel. 20.40 Hírek, időjárásjelentés. BUDAPEST II. 17.15 Bátor Irén mesél. 17.35 Seneyi Szabó Ilonka énekel, zongorakísérettel. Veracini: Pastorale. Bellini: Az alva-járó — ária az I. felvonásból. Doni-zetti: Don Pasquale — ária az I. felvo-násból. Mozart: Szóktetés a szerályból — ária a II. felvonásból. 18.00 Hírek. 18.10 A visszatért Erdély talajkínesei. Bogsch László dr. előadása. 18.40 Tánclemezek. 19.30 Képeslap Holland-Indiából. Irta Rác György. Felolvasás. 20.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 20.20 Szórakoztató hanglemezek. KASSAI MŰSOR: 10.00—11.00 Azonos Bpest I. műsorával. (10-kor hírek.) 11.05 A pokrivácsi kisdíák. Rexa Dezső előadása. 11.30 Hanglemezek. 11.40 Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés. 12.00—15.40 Azonos Bpest I. műsorával. 15.40 A szlovák ifjúságnak. Janko Král szlovák költő sírja felett. Holub János előadása. Kb. 15.55—17.15 Azonos Budapest I. műsorával. 17.15 A 21-ik honvéd gyalogezred zene-kara játszik. Vezényel Hadányi Antal. Kéler: Vigjáték nyitány. Ruttkay: Fe-hér róza — keringő. Schulögel: Egy-veleg Strauss János műveiből. Schem-melné: Virágzik az orgona — egyveleg. Brahm: Magyar Tánckok. Linka: Eljen Magyarország — induló. 18.05—21.00 Azonos Bpest I. műsorával. Erdekesebb külföldi rádióműsorok: Belgrád. 18.30: Népdalok. — Olasz mű-sor. 18.40: Vegyes zene. — Prága I. 18.25: Rádiózenekar. — Belgrád. 19.40: Népszerű műsor. — Olasz műsor. 19.40: Dalok. 19.50: Operarészletek. 19.20: Kis rádiózenekar.

Szombat

Január 4. BUDAPEST I.

- 6.40 Ebresztő. Torna. 7.00 Hírek. Etrend. Hanglemezek. 10.00 Hírek. 10.20 Szent Cecília vértanuhalála. Irta Horváth Barnáné. Felolvasás. 10.45 Mit nézzünk meg? Bacchus szombathelyi elefántcsont-szobrocskája a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti Erdélyi Gizella dr. Felolvasás. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárás. 12.10 A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. Szöllőssy Ferenc: Rendőr — díszmenet induló. Suppé: Könyv lovasság — nyitány. Strauss János: Bécsivér — keringő. Lincke: Zenei versengés — egy-veleg. Pazeller: Isis — keleti balettle-let. Seregi Artur: Húzd rá cigány — magyar népdalgyűjtemény. 12.40 Hírek. 13.20 Időjárás, időjelzés, vízállás. 13.30 Hanglemezek. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak. 15.20 Lovász Ferenc rigányzenekara. 16.10 Ifjúsági rádió. Muzsikáló képes-könyv Móra Ferencről. Kilián Zoltán beszélgetése gyermekszereplőkkel. Da-lokkal. 16.45 Időjelzés, időjárás, hírek. 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.15 Wagner: Tannhäuser — nyitány. Amsterdami Concertgebouw zenekar, vez. Mengelberg.) Hangmez. 17.30 Innen-onnan. Hangképek. 18.00 A pécsi Művészeti Hetek megnyitó irodalmi estje. Közvetítés a pécsi Nemi-zeti Színházból. Közreműködik Aszta-los István, Harsányi Zolt, báró Ke-mény János, rsolya Erzsi, Tamás Aron és Táray Ferenc. 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven. 19.20 A gyimesi vadvirág. Népszimű hí-rod felvonásban. Irta Géczy István. — Rádiószínpadra alkalmazta Babay Jó-zsef. Rendező Kiszele Gyula. Személyek: Balánka Imre — Horti La-jos; Mária, a nővere — Aghy Erzsi; Rab Prezmer — Pintér Imre; Mag-dolna, a leánya — Nagy Izabella; Fá-bián Gyurka — Cselényi József; Fá-biánné, az édesanyja — Füzess Anna; Plébános — Kowách Ernő; Törpe Csura — Bihady József; Marci, a fia — Szü-gyi Zoltán; Völgény násznapja — Kishonti József; Menyasszony násznap-ja — Naszodi Sándor; Első cigány — Bazsaj Lajos; Második cigány — Ba-lassa János; Harmadik cigány — Dó-za István; Csúrné — Hahnel Aranka; Bigyó, kisbíró — Kalla István. Csörgő István — Márkly Géza. 20.40 Hírek, időjárásjelentés. BUDAPEST II. 17.15 Vidor Imre rongorázik. 17.40 Sziacilis Missziós Társulat előadá-sa. Farkas Edit alapító-főnökasszony: Missziós üzenetek. 18.00 Hírek. 18.10 A Földmívelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája. 18.40 Mi minden történt ötven évvel ez-előtt. Elmondja a régi idők krónikása. 19.15 A Rádió Szalonzenekara. 19.40 Ne strj, Mária! Dávid István elbe-szélése. Felolvasás. 20.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 20.20 Tánclemezek. KASSAI MŰSOR: 10.00—11.00 Azonos Bpest I. műsorával. 11.05 Egy nap Ungváron. Mátravölgyi Katalin előadása. 11.20 Hanglemezek. 11.40 Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés. 12.00—17.40 Azonos Bpest I. műsorával. 18.10 Hanglemezek. 18.20—18.40 A Földmívelésügyi Miniszte-rium mezőgazdasági előadásának átvé-tele Ppest II-ről. Erdekesebb külföldi rádióműsorok: Belgrád. 18.30: Lemezek. — Prága I. 18: Szórakoztató zene. — Belgrád. 19.40: Népszerű műsor. — Olasz műsor. 19.30: aNpolyi dalok és zenemű-vek.

Erőviszonyok a Kaukázus és a Káspi tó mentén

A Káspi tó és a Fekete tenger között, a Kaukázus alatt Szovjetország Törökországgal és Perzsiával (Irán) határos. Milyenek az erőviszonyok? A török közlársaság lakóinak száma 17 millió. Az általános védőkészlettség a 46-ik életévig tart. A haditengerészete 42 úszóegység, 55.000 tonnatartalommal. Irán lakossága közel 16 millió. 42 éves korig védőkötelezettség van. Hájóhada mindössze 15 naszad. A Szovjetunióknak 170 millió lakosa van. Haditengerészete 67 hajóegység, 250.000 tonna tartalommal. A török-orosz határ hossza kerekén 400 kilométer. Ez a határ északi nagyobb felében magas hegyeket szel át, helyenként 2500 méter körüli csú-cokkal, tehát nem vonul egységes vízválasztón át, hanem hegyi folyók keskeny völgyei szakítják meg az öss-zszefüggést. — Hasonló Törökország egész keleti harmadának a jellege, de itt beljebb már 3000 méteren felüli hegycsúcsok is találhatók. A határ déli kisebb felét az Aras folyó felső folyása alkotja, a határon belül azonban az előbb leírt magas hegyesség tömbjei terülnek el. Az egész vidék utakban szerény, a terep nehezen járható, sőt a világhá-boruban az erélyes Nikolaj Nikolajevics negyherceg serege is éveken át csak Erzingánig és a Von tóig tudott előre jutni. Oroszországnak a határvidékig két összefüggő vasútvonala van. Az egyik a Fekete tenger partján, Batumál közelíti meg a török határt, a másik a Kaukázus ércincén áthaladva. Tifliszen át Korsz-tól keletre a török ha-tárt érinti és itt a Korson átvonuló rövid török vakvágányhoz csatlako-zik. A kedvezőbb orosz vasúti viszo-nvokhoz m e a batum—tiflisz—baku-i oldall-trókadí-vonal is hozzájárul. Eb-ből az oldalonból Batum és Kors között még egy rövid vasút is megkö-zelíti a török határt. Az iráni-orosz határt a Káspi tenger kettécszítja. A nyugati Törökország-hoz csatlakozó rész a fontosabb. Itt nyugatról kezdve 370 km. hosszúság-ban az Aras folyó választja el a ha-tárt, váltakozó akadályllyel. To-vább keletre a 260 km. hosszú határ kezdetben síkságon át vonul két ol-dalról is átkarolja az iráni területnek Baku irányába kiútró részét, majd 2500 méter körüli hegygerincen át el-éri a Káspi tengert. A Sahand hegyeségtől délre átszel-delt, de közepesen járható fensík ter-ül el, amely mindinkább kiszélesed-dik. Iránnak itt csak Tábris és az orosz határ között van egy vasútvo-nala, amelynek folytatása az ország fővárosa, Tcherán felé még nincs ké-szen. A Káspi-tengertől keletre az iráni-orosz határ 850 km. hosszú és a kö-zépső kisebb résztől eltérve, — ahol magas hegyeség terül el — kisebb folyók mentén, vagy járható terepen vonul végig. Közvetlenül a határ mö-gött azonban összefüggő magas hegy-ség mered egy északról támadó úttá-ba, mely csak keleten, Afganisztán határán közelében kerülhető meg. Irán-nak itt vasútvonala nincs, a terület utakban szegény és nehezen járható, tovább délre pedig sivatag. Az oroszoknak egy vasútvonaluk van az egész határ hosszában, de ez csak nagy kerülővel, vagy a Káspi tenger-öközmian csatlakozhatik az orosz központi vasúttrendszerhez. Nagyobb erők felvonulására a közeli turkesz-táni pusztaságok területe nem kedvező. A mondottak abban összegyűjtöttek, hogy a Törökország és Irán ellen eset-leg valamikor szöbajóhető támadást a földraiz viszonyok általában nem se-gítik elő, de az akadályok nem le-küzdhetetlenek.

C6 D5 C5 A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3 C5 D5 C6 A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 A6

B3 C3 A3 D3 B4 C4 A4 A4 C4 B4 D3 A3 C3 A3 D3 B4 C4 A4 A4 C4 B4 D3 A3 C3 A3 D3 B4 C4 A4

Debrecen, 1940 december 29. könyvnyom... az 1940-ik esztendőben akart... egész művelti világ érdeklődés... feltalálásának 500. éves jubileu... fordulóját. A tervezett ünnepegr... hivást kapott egyetemünk is... y nagyszabású intézkedéseket t... éltő bekapcsolódásra. Gondoko... megfelelő képviselőkről, pályá... lt iratott ki a hazai nyomdász... tól a feltételek alulirota... Debrecenben... eiből szem... a 400 év... falai év... éget — la... a rossz id... észtített jubileumi alkalmát. A... se röppenjen el felettünk a tün... anélkül, hogy rövid szemléte... anánk ama legkiválóbb emléke... t, amelyek 400 év kultúra... gából és művelődészetetete... recenben felhalmozódtak. Min... t természetesen a Kollégium or... tothekájában találhatók. Erdekesebb külföldi rádióműsorok: első sikeres fe... Fleisch Ján... kísérlet... ben 1940 k... kezdete. A... ok kiada... halhatatl... k észtaloz... a biblia 1400-ten jelent me... zban. Mazarine bibliának is ne... k, mert az első példánya Maza... könyvtárban akadtak rá. Ne... nyvel előző: egy példány... 000 arany márkáért kelt el. G... berg találmánya az ércbetűk kib... és alkalmazásán alapult, saját... yen dolgozott, kézi sajtó vol... enberggel egyidőben mások is mo... tálak és kőszita hozták a mo... rakkal nyom... nn rövideb... raktikusab... ritották a... e és gyor... a 15bbfél... mel való nyomás: a kezdőbetű... dialek) művészi kézi készítése... t a fontosabb részeket tartalmaz... ok aranyban, kék, fehér és bíbó... nekben tobzó díszítéseit és vég... rtalom illusztráciát is. Amint ko... ban a kódex írók hosszú éve... nkájával produkáltak szepet é... szelőset, mi daz megjelent a nyom... pt könyvben is gyorsabban, köny... tálakban. Az egyre ma... dó nyomdás... zerdőtelnek... feltűnő... XVI. század... illusztrátor... 1. Holbein... chon és ma... neveivel társakunk, hogy ké... b Rubens és Van Dyck se marac... ki a sorból. Az illusztráció tár... i: bibliakindasági, misekönyvek... sszikuskok és egyéb alkalmi tra... Az idők folyamán egyre szebb... et öntenek és így csinostiták... nyv kúlsó alakja. A nyomtató... ténete számon tartja azon híre... előrendelt... at. Ilyenek... us fivérék... Giunta mű... ez Eliezer... Plantin-ök... k. a XVIII... s oldoni cég... ban Olaszbu... gliában a Baskerville nyomda. N... k a XVII. sz. végén Tóthánu... s Miklós nyomdái... A fejlődéshez hozzártartozik a kő... omat (lithografia) feltalálás a XI...

Erőviszonyok
Kaukázus

A3 B3 C3 D3 A4 B4 C4 D4 A5 B5 C5 D5 A6 B6 C6 D6

A könyvnyomtatás fontosabb emlékei Debrecenben

Mainz városa és a Gutenberg-társaság az 1940-ik esztendőben akarta az egész művelt világ érdeklődése mellett megünnepelni a könyvnyomtatás feltalálásának 500. éves jubileumi fordulóját. A tervezett ünnepségre meghívást kapott egyetemünk is, mely nagyszabású intézkedéseket tett a méltó bekapcsolódásra. Gondoskodott megfelelő képviselőtről, pályátelt iratot ki a hazai nyomdászat történetéről és felkérte alulírottat, hogy a könyvnyomtatás Debrecenben fellelhető jelesebb termékeiből szemléltethető kiállítás rendezzen a 400 éves kollégiumi nagykönyvtár falai között.

A világra szóló ünnepséget — fájdalom — éppúgy elmosta a rossz idő, mint a Kollégium annyi lelkesedéssel előkészített jubileumi alkalmát. Am mégse röpödjön el felettünk e tünő év anélkül, hogy rövid szemlét megtartanánk ama legkiválóbb emlékek felett, amelyek 400 év kultúrsummusából és művelődésszeretéből Debrecenben felhalmozódtak. Mindezek természetesen a Kollégium öreg bibliothekájában található.

A könyvnyomtatás első sikeres feltalálója Gutenberg Gensfleisch János volt, aki első sikeres kísérletét Strassburgban végezte éppen 1440 körül. Innen a jubileum kezdete. Az összefüggő nyomtatványok kiadási éve 1444—45. Az első halhatatlan nyomdatermék, a 42 soros kétoszlopos latin biblia 1455-ben jelent meg Mainzban. Mazarine bibliának is nevezik, mert az első példányra Mazarine könyvtárában akadtak rá. Néhány évvel ezelőtt egy példány 125.000 arany márkáért kelt el. Gutenberg találmánya az ércbetű kiöntésén és alkalmazásán alapult, sajtoja, melyen dolgozott, kézi sajtó volt. Gutenberggel egyidőben mások is kísérleteztek és divatba hozták a mozgatható fabetűket, amelyekkel nyomtatva szintén maradtak fenn rövidebb emlékek. Azonban a praktikusabb ércbetűk gyorsan kiszorították az előbbieket a divatból.

A mesterség elterjedése és gyors tökéletesedése kitermelte a többféle színnel való nyomást, a kezdőbetűk (inicialek) művészi kézi kifestését, majd a fontosabb részeket tartalmazó lapok aranyban, kék, fehér és bíbor színekben tobzódó díszítéseit és végül a tartalom illusztrálásait. Amint korábban a kódex írók hosszú évek munkájával produkáltak szépet és tetszetősét, mindaz megjelent a nyomtatott könyvben is gyorsabban, könyvnyebben és olcsóbban. Az egyre nagyobb üzemekké fejlődő nyomdák világhírű művészeket szerződtek, hogy termékeiket széppé, feltűnővé és kelendővé tegyék. A XVI. század elejétől kezdve a könyvillusztrátorok sorában Dürer, Cranach, Holbein, Springinklee, Carcar, Schön és mások neveivel találkozunk, hogy később Rubens és Van Dyck se maradjon ki a sorból. Az illusztráció tárgyai: bibliakiadások, misekönyvek, klasszikusok és egyéb alkalmi iratok.

Az idők folyamán egyre szebb betűket öntenek és így csinosítják a könyv külső alakját. A nyomtatás története számon tartja azon híres nyomdákat, amelyeknek új és csinos betűtípusai hatalmasan előrelendítették Gutenberg találmányát. Ilyenek voltak olasz földön az Aldus fivérek, Velencében és Lyonban a Giunta műhely, Párisban és Genfben az Etienne dynastia, Belgiumban a Plantin-ok, Hollandiában az Elzevirek, a XVIII. sz.-ban Olaszországban a Boldoni cég és Angliában a Baskerville nyomda. Nálunk a XVII. sz. végén Tóthfalusy Kiss Miklós nyomdája.

A fejlődéshez hozzátartozik a könyvnyomtatás (lithográfia) feltalálása a XIX.

sz. elején, majd a kézi üzem átváltódása gépi üzemre, amelynek szédítő productioja napjainkban mindnyájunk szeme láttára foly le.

Hazánkban az első nyomdát 1472-ben Hess András alapítja meg Budán és azóta a magyar nyomdászat története a maga folyamatosságában figyelemmel kísérhető. Az első debreceni nyomda (a városi) első termékével 1562-ben jelentkezik. Mint szívünket megdobogató érdekességet említjük meg, hogy a híres debreceni rézmetsző társaságnak is volt egy kis nyomdája és annak betűmintakönyvét, néhány kliséjét és annál több rézmetszetét kegyeletesen őrizzük a kollégiumban.

Ezek előrebocsátása szükséges volt, hogy értékelni tudjuk a könyvnyomtatás Debrecenben található világnevezetességeit.

A nyomtatott betű legelső termékét Debrecenben egy rorsier-köcsök körirata képviseli, amely mindössze a könyv őrzési helyét, a köcsök készítőjének a nevét és az évszámot (1448) öleli fel. Jelentősége abban áll, hogy mozgatható fabetűvel borbé van bepreselve és valóban az első sikeres kísérletezések idejéből való. Könyvtárunk egyik legnagyobb dícsékedése, melynek értéke felbecsülhetetlen. A Mazarine biblia után 14 évvel később jelent meg az első velencei nyomtatvány, Plinius: Historia naturalis (1469), amelyhez még köztételelsőség tapad, az nevezetesen, hogy a Spira testvérek első nyomtatványa és a Plinius-féle mű első kiadása. A mi példányunkon kívül még 8 db van az egész világon. Olyan kezi festésű pazar díszítéssel készült, amelyik a korai könyvnyomtatás egyik legszebb termékévé avatja.

Debrecen az ősnymtatványokból 151 művet őriz, ezek közül a 1480-ig megjelent 32 mű a tipografiaiilag becsesebb. Képviselve van itt Európa majd minden jelesebb nyomdája. A bibliakiadások sorából rendkívül becses az 1477-iki augsburgi nemet biblia, melyet Israel van Mencken falmetszetei díszítenek.

A XVI. sz. világhírű nyomtatványai közül említsük fel Luther újszövetségének 1524-iki strassburgi kiadását, mely Cranach Lukács színes metszeteitől ékes. Egy Passionál Christi-t 1530-ból, mely szintén a Cranach rajzait hozza szövegében. A magyar származású Dürer 3 elméleti főműve, a nagy mester metszeteivel díszítve ugyancsak első kiadásban van meg (1525—28), a tulajdonosnak Dürer által metszett képével, mint exlibrisrel és egykorú, valószínűleg Dürer tervezte kötéssel.

A fent említett híres könyvnyomtató műhelyek bő választékkal vannak képviselve; a Plantin nyomtatványok egyikét Rubens metszetei díszítik, az Elzevirek száma 507, több mint az ismert egész állomány egyharmada. Páratlan díszítésűek a XVII. sz. térképkiadványai, melyeket művész iskolák tagjai egykorúlag színezték és a növénytanok, melyek növényei mind külön kézzel színeztettek. Az orvosi bonctani kiadványok első termékeikkel vannak képviselve. Metszeteik művész kezekre vallanak. Vesalius művének metszeteit pedig éppen Carcar, izian híres tanítványa készítette.

A világhírű metszettek sorát kiegészítik a XIX. sz. elejétől kezdve a könyvnyomtatás színes képek, amelyek sorából elég legyen itt csak L. Boilly 62 darabból álló híres Les grimaces sorozatát kiemelni.

A tipografiaiilag és művészi szempontból elsőrendű értéket képviselő alkotásokhoz sorakoznak természetesen a tartalmukat tekintve híres művek, melyeknek az évi se száma.

Szilveszter murit rendezünk a Kassai Sörházban

Hunyadi u. 1. Mindenki ajándékot kap — Pezsgők, likőrök, fajborok olcsó napi áron

Buri Lajos és fia cigányzenekarával muzsikál — Jöjjen el, meglepetésben lesz része — Asztalrendelés telefonon is 33-18. sz. Szekeres György tulajdonos

Reformációi első kiadványok, Copernicus, Galilei, Keppler, Newton műveinek editio princepsai, világnagyságok működésének emlék sorozatai szinte áttekinthetetlen mennyiségben.

Minderről képet ad az a kiállítás, amely a kollégiumi nagykönyvtár II. emeleti helyiségeiben az egész emberi művelődéstörténetet felvonultatja és a könyvnyomtatás fejlődésének a történeti hű képét is bemutatja. De a Gutenberg dícsőséges találmányának

áldásos hatását a legbeszédesebben mégis az a több mint 300.000 kötet könyv hirdeti, amely 400 év gyűjtéséből ma a kollégiumi nagykönyvtár tulajdona, Debrecen méltó dícsékedése, jelen kultúránk hatalmas támasza és jövő nagyságunknak is biztos záloga. Gondoljanak rá szeretettel mindazok, kik ma a nyomtatott szó szellemi élvezetében gyönyörködnek.

Dr Varga Zsigmond.

Posztót és szövetet MIKÓNÁL

vásároljon PIAC UCCA 4. SZ. Nagytelplom mellett

Római színek * Az esti Róma

Robogó vonatunk ablakait lefüggönyözi a kalauz udvariasan és mosolyogva. Nem bosszús és szigorú keménységgel, de természetesen, mintha mindig így lett volna. És az utasok sem bosszúsak. Nem bántja őket, hogy nem lehet kinézni a robogó vonatból. Úgyis sötét van kinn is. A közeledő városokból nem lehet jóformán semmit sem látni. Csak néha, elvéve villan fel egy-egy kékfényű autólámpa, vagy a pályaudvarokon a jelzőkészülék gyér fénye. A táj úgyis sötét, legfeljebb ha holdvilág van, lehetne látni és szemmel kísérni az olasz táj meleg, romantikus vonalait. Most mindenki nyugodtan húzódik meg helyén. S így a lefüggönyözött ablakú kocsi kékfényű lámpáival végtelenül bensőséges, családias hangulatot teremt. Az emberek bizalmasak egymáshoz. Sokkal könnyebben feloldódnak, összemeglekednek. Mindenki benne van valami melegség, amit igyekszik megosztani embertársával, hogy azután egymással szellemileg is kapcsolatba kerüljön. És hogy kicserélje gondolatait, megfigyeléseit s megossza terheit.

Ahogy a kék fényben a ringó vonat rohan velünk Róma felé és ahogyan a kék fényben minden élesen megkülönböztető, elválasztó vonal eltűnik, úgy kezdjük megszokni és kezdünk beleilleszkedni ebbe a sajátosan mai olasz légkörbe. Ha hoztunk magunkkal előtéléteket, megkülönböztető formákat, társadalmi, kulturális beidegződéseket s főleg egyéni életünk tudatos és merev hangsúlyozását, fel kell adnunk mindezt, már az úton. Mert nem lehet ellenállni a vonaton érződő meleg együttes, családias érzésnek. S ha közel akarunk jutni a mai olasz lélekhez, jól tesszük, ha minden előtélételet félretesszük. Különben nagyon otthontalanok leszünk s az érzéstartól fogva nem találjuk helyünket.

Igen. A vonaton már összebarátkozunk. Hamar beszélgetni kezdünk. Velem szemben egy munkás házaspár ül három apró gyerekkel s két katonas és egy tanár. Elég ellentétes elemek volnánk „civilben”. De itt? A Róma felé robogó, lefüggönyözött kocsi-
ben bensőségesen figyelünk egy-

másra s türelmesen, szeretettel hallgatjuk egymás elbeszéléseit. Mintha mind egybetartoznánk vér szerint is. Engem sem különböztetnek meg. És nem is érzek idegennek. Természetes szeretettel és érdeklődéssel fordulnak felém s én is mindent felreteszek, ami zavarna őket. Most az Örök Város felé robogó közösség vagyunk.

S kiszállásnál sem szakad meg egészen közösségünk. Segítünk egymásnak. Én az egyik kisgyerek meleg kis kezét fogom, hogy el ne maradjon, vagy el ne botoljon a sötétben, a tanárnő meg segít az olasz anyának s a katonák is velünk tartanak. És nagy nyugalommal tanuljuk az elénk táruló dolgokat, miközben haladunk a kijárat felé.

Tíz óra van. A színek nem sokkal különböznek a kocsi kék színeitől. A város teljesen el van sötétítve. Ami azt jelenti, hogy fehér fényel nem éget egyetlen lámpa sem. A villamosok, az autók, az autóbuszok, a bérkocsik mind tompa fényvel világítanak. S a lámpák is kék fényel égnek az uccán. De a járókelők fél-felcsillanó lámpája is kékfényű. És éppen, mert megszoktuk az elsötétítést és az állandó kék fényt, nem okoz problémát a tájékozódás. Hamar biztosakká válnak lépéseink.

Miután szomszédaimat, de főleg a munkás családot felségítettem a villamosra és elbúcsúztam a katonáktól, együtt indulunk neki a városnak a tanárnővel.

Az este enyhe, bár december van. Az ég csillagos, felhőtlen. Ideális séta-lehetőség kínálkozik. Mintha enyhe szeptember este volna. A hangulat békés. A forgalom rondes. A villamosok zúgnak, az autók és a többi járművek is, de a levegőben van a békés hangulat. Ha nem is egészen a vasúti füke baráti, testvéri közönségi hangulata, de ahhoz hasonló, csak nagyban; a határok kitégultak, a feladatok és a lehetőségek is.

Az állomás előtti park fái mozdulatlanul vigyáznak a csendre, a Santa Mária degli Angeli, meg a Nemzeti Múzeum álmára. Gondolatban végjárunk a templomban és a múzeum

A3 B3 C3 D3 A4 B4 C4 D4 A5 B5 C5 D5 A6 B6 C6 D6

Mindenki otthon-
érzi magát a
Kassai sörházban
Polgári árak
Hunyadi-u. 1.

terméin s szeretettel végigjártatjuk tekintetünket a kincsekben, hogy az után az Esedra-kút szökővizét nézzük s hallgassuk a víz csobogását, min mint régen, amikor még Róma ilyenkor fényárban úszott s a víz csillámló hullott alá a kút csődjét alkörül.

Igen. Régen, de nem is olyan régen. Májusban még pompázó fényár fürdette a tavaszt. S június elején az esti Róma még fényesen varázsolta el a sétálókat. S ma? A székely-
váltottak és ennek is megvan a maga szépsége és varázsa.

Nem beszélünk, hallgatva haladunk egymás mellett. S érezzük, hogy át kell futnunk a városban, hogy teljes képzünk legyen mindenről. A Teverénél kiejárlunk az autóbazisból. S a hallgató folyó tükrében nézzük a csillagokat. S az Angyalvár árnyékos vonalait. S a San Pietro kupoláját. Aztán a San Pietro arkádái alatt sétálunk. Végtelen beke üls a térső. A két szökőkút most is suhóva ontja a sugarakat s a bazilika órája jelzi a tünő időt. A sötétben alig jár valaki. Elringató a csend. A columák felel mes biztonsgágot és nyugalmat kölcsönöznek. Nem is gondolunk arra, szint, hogy világok állanak egymással szemben: itt a heke az ár. És ez vaj jól Nekünk most nem töprengeni kell a jövőre, de éreznünk ezt a nyugalmat és biztonsgágot: megőrzökkelni vele, hogy végezhessek feladatunkat.

Szinte fáj elválni a Szentoéter től, de megyünk. Az üzletek zárva vannak. Hat után általában zárór van. De egy-egy bárban lehet még mindig izes feketét inni, vagy teázni. tíz után is. Persze benn nincs első-
tilés, csak kívül látszik minden há lottának. Mindössze a „Bar” jelzésű kékklámra adja tudunkra, hogy sürfé lénvt át nem eresztő függönyök mö gött élet is van. Legalább is lehet. E van is. Persze, csak szerény családi-
kávész és teázás. Főleg férfiak van-
nak. Elvétve akad csak egy-egy nő. Az olasz nő családja körében van és nem kávéházban, még bárban. Epper ezért mecsodálják utitárcsánkat, de hamar látják rólam, hogy idegenek vagyunk és megértik a helyzetet.

Mivel a Giann-colors nem lehet fel-
menni este, a Villa Berghesének indu-
lunk neki. De erről nem lehet egy-
szerű szavakkal beszélni. Csodálatos
Szébb, mint nappal. Pedig nappal is
gyönyörű. Egyik ámulatból a másikba
esünk. Szinte áttünömlünk leküli-
kítárukt és itta a csend mély hallgató-
sát. A fák úgy hajoltak fölénk, mint
védők kiterjesztett brókzöld karjai-
kal. Igen, mert alig van még fa, ame-
lyik elhullatta volna levelét. S befür-
tük magunkat a mély sötétben, s el-
jól esett. Szinte nehezebben léptünk
pedig az út tőze a lábunk alá. Meg-
megálltunk s behallgattunk a csendbe
és nem hallottunk semmi más
csnánán néha egy-egy lehulló makk
koppanását. Az ucca zaja is lemaradt
a kertből.

Es nem járt senki az utcáon. Pedig
csak 11 óra volt. Lecsúszosebben nem
mentem volna haza, hanem egész éj-
fel barangoltam volna, fűrdeve lel-
kemet ebben a mély békeben, de
menni kellett.

Néhány utat vértelutunk meg
Főleg az új városrészre uccá-
sorain. Azután bícsút vetünk az esti
Rómától, hogy belépünk a városágra,
a nappali Rómába.

A téli divat

A világot rendítő és világot átalakító
események mellett a mindennapi élet a
szokott mederben halad tovább. Az élet-
kedv nem vesztett ki az emberekből. Né-
metországban egy héten háromszor lehet
báncsolni; a színházak, mozik tele van-
nak. Londonban úgy főzték a karácsonyi
puddingot, mint amikor még nem zúdul-
tak a bombák tonnaszápra az angol fő-
városra. Csak most az övőhelyeket, a
földalatti várótermeket is feldíszítették az
ünnepi fényáttal. Olaszország nagyban
készül a világkiállításra.

Ugye, egészen természetes, hogy a di-
vat is éppen olyan elpusztíthatatlan,
mint az életkedv? Párizsban a nagy szá-
zonok újból megtartják a divatbemutató-
kat. Berlinben igen szép és izléses mo-
delleket terveznek, amelyek leplezett-
en elárulják, hogy Berlin a divatirányi-
tás terén is le akarja győzni a régi vilá-
fényvárosát. Belgrádban azt hiszik, hogy
Budapest foglalja el Délkelet-Európában
a régi Bécs helyét. A belgrádi nők el-
vannak ragadtatva a pesti divatszalonok
ruháitól.

**Tartós hullámot a legújabb módszer
szerint 6 havi garanciával készít
HUSZÁR ENDRE helyőzdrárz
Batthyány ucca 10. sz.**

Hajfestés elrontott hajak rendbeho-
zása. ♦ Figyelmes, gyors kiszolgálás

Az érdeklődés természetesen elsősor-
ban az estélyi ruhák felé fordul. A nagy-
estélyi ruhákat az jellemzi a mostani
szezonban, hogy a zsebkendőnyi derek-
szek teljesen eltűntek. Nincs többé
szűk hát! Elől is olv parányi a kivá-
tás, hogy a háli ruha dereka ineből-
hasonlít. Ujjatlan ruha nincs, sőt nem
átka a hosszúujjas háli ruha. A derek
hűgös. A buégyosság kiterjed a koszt-
ímökre, sőt a labatókra is. Az estélyi
ruhák alja hosszan leomló. A ruha dísz-
szingy vagy himpész. A dísz nélküli ru-
hák kivágásánál elmaradhatatlan az
arany mellti szines kövekkel. A ruhák
nyaga muszlinbárony, tüll, fénytelen
selyem, csipke, markeon. A himpész lehet
ezüst, arany, selyem, gyöngy vagy him-
pész. A dísz nélküli szép magyar mintával,
himpéssel, zsinórozással díszített is. Még
mindig divatos a kétszínű anyagból kom-
binált ruha. Olv kevés a különbség a
délutáni és estélyi ruhák dereka között,
hogy a délutáni ruha teljesen megfelel
estélyi ruhának, ha hosszú alát vesznek
hozza. Sokan ívjé oldják meg a délutáni
és estélyi ruha kérdését.

A sportruhák óvapüszövéből készül-
nek, a kabát szórmevel bélelve, a bléz
sötét. A sinadrások megszűntek. Di-
vatosak a báránvből készült mellé-
nyek, a szűrrátételek, zsinórozással dí-
szített sportkabátok.

HUSTALAN ÉTREND

Ébéd: Paradicsomleves salakával.
Sárgaborsószalék sajtos lepénnyel.
Aszaltzilva mézrel főzve.

Vacsora: Déli főzelék burgonyás lán-
gossal.

Sajtos lepények. Két egész tojást elke-
verünk 1 sárgájával, kanál lisztel és ne-
vedlíter tejjel. Kavargatva, sürfi pépnek
főzzük. Végül belekeverünk 4 tofészt
kanál jól reszelt sajtot is. 3 zsemlét sze-
letekre vágunk, vastagon megkenjük a

sajtós péppel. A megmaradt tojásfehér-
jét habnak verjük, azzal bekenjük a sze-
leteket, azután serpenyőben zsírt forró-
sítva, a szeleteket megkent oldalukkal
belerakjuk és pirosra sütjük. Ugy broit-
juk félra, hogy megkent részük kerül
felül. Téli főzelekekhez remek, izes
étel.

Burgonyás lágós. Félkiló lisztes bur-
gyenyát héjában megfőzünk csepp sóval,
áttörük, adunk bele egy kanál fagyos
zsírt, 1 egész tojást és annyi lisztet, hogy
lágy tészttá kapjunk. Alaposan összedol-
gozzuk és 6 darab kis lepénykét nyu-
itunk belőle. Serpenyőben, kevés zsíron
mindeniket mindkét oldalán megpütyk-
és vagy reszelt sajtal meghintve, vagy
párolt gombával beszóruva tálaljuk.

Berlinyeli lerakva. A nyelvet meg-
mucsuik, zöldséges vízben megfőzzük és
megnyúzzuk. Aztán vastagabb szeletekre
vágunk és levőből leszürve azt fehér
borral keverjük. Készítünk fehérrántást,
feleresztjük a kevert lével. Tüálló tálal
jól kivajazunk, a mártásból öntünk bele
újjnyit, belerakunk egy réteg nyelvet,
beszóruik reszelt sajtal, mesint mártást
teszünk és rá a nyelv többi részét,
megint sajtot. Adhatunk közébe párolt
gombát is. Tetejére néhány szelet nyelv
jőjön, amire vajdarabkákat teszünk, sajt-
ot szórunk rá és sütőben átsütjük.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

A „Vitez Nagybányai Horthy Miklós
Magyarország Kormányzója 20 évi ország-
lása emlékére létesült segélyalapítvány”
vagyonának az 1940. évi kamatvédel-
méből az 1941. évi március hó 1-én né-
hány olyan, abban az időpontban a 18-ik
életévét még be nem töltött, segélyre
szoruló és az 1939. II. tc. 223. paragra-
fusa és a 230. paragrafusa alapján ki-
adott 11.200.1939. M. E. számú kormány-
rendelet értelmében hadiárvának tekint-
endő törvényes származású egyén fős-
segélyben részesített, kinek atyja mint
legénységi állományhoz tartozó honvéd,
illetve csendőri egység Kárpátaljának a
Magyar Szent Koronához történt vissza-
terése alkalmával az e területen folyt
harckoban hősi halált halt.

A segélyeket az alapítólevél szerint a
mindenkori magyar királyi Honvédelmi
Miniszter adományozza. A segélyek álta-
lában egyszeri pénzeseményként adomá-
nyoztatnak. A mindenkori honvédelmi
miniszternek azonban jogában áll már a
segély első ízbeni odaítélésénél is méltó-
tányos esetekben akként dönteni, illető-
leg ítélni oda a segélyt, hogy a pályázó
a segélyt meghatarozott éveken át anél-
kül, hogy arra újból pályáznia kellene,
élvezheti.

A segély elnyerése iránti szabályszer-
tlen felülbélyezett folyamódványokat a
járási főszolgabírónál, városokban a pol-
gármesternek, Budapesten azonban a ker-
ületi előlárónál kell benyújtani. A kér-
vények benyújtásának határideje: 1941.
január 20. A kérvényeket a városháza
ísz. 5. sz. helyiségében kell benyújtani.

A megjelölt közigazgatási vezető tiszt-
viselők a hozzájuk beérkezett folyamód-
ványokat megfelelően záradékolják és
közvetlenül akként terjesztik fel, hogy
azok legkésőbb az 1941. évi január hó
31-ig a honvédelmi minisztériumba érke-
zenek.

Elkéve érkező kérvények figyelembe
nem vétetnek.

Az árvek, akik csak gyámjuk útján pá-

lyázhatnak, pályázati kérvényükhöz mel-
léletként csatolni kötelesek:

1. Hadiárva mivoltukat igazoló hitelt
érdemlő okmányt és amennyiben abban
az árva pontos születési ideje feltüntet-
ve nem volna, úgy a pályázó árva szüle-
tési anyakönyvi kivonatát is.

2. Ugy a fűt, mint a leányváknál a
folytatott, vagy már bevégzett tanulmá-
nyokról szóló iskolai bizonyítványt, eset-
leg alkalmaztatásukat igazoló bizonyít-
ványt, vagy okmányt.

3. Nyomerek vagy keresetképtelen ár-
váknál ezek igazolására hatósági orvosi
bizonyítványt, amely a nyomorektség, —
vagy keresetképtelenség mibenlétét és
lokát is tüntesse fel és végül

4. az árva vagyoni viszonyait részlete-
sen feltüntető hatósági bizonyítványt,
amelyben azt is fel kell tüntetni, hogy
az árva élvez-e és ha igen kitől és mi-
lyen összegű, illetőleg milyen értékű ala-
pítványi juttatást, ösztöndíjat, ellátást.

Polgármester.

Hotel CORVIN, Budapest

családi szálloda Budapest központ-
jában (a Nemzeti Színház mellett)
VIII CSOKONAY UCCA 14. SZ.
Modern komfort. Folyó hideg és me-
legviz. Szobák napi 3.50 P-tól kezdve

**A háborús Németország
egészségügyi helyzete**

Dr Conti német egészségügyi állam-
titkár a berlini egyetemen érdekes
előadást tartott a háborús Német-
ország egészségügyi állapotáról. A
háború mindig krízist jelent a népek
egészségében, mert nemcsak egyes be-
tegségek veszélyét hozza magával,
hanem az utódokban is bizonyos hé-
zag mutatkozik, melyet nehezen lehet
pótolni. Ezért tehát nagyjelentőségű
az a körülmény, hogy a házasságköté-
sek száma a világháborúval ellentét-
ben nemcsak a háború elején szökött
fel és aztán szűnet következett be,
hanem Németország a most folyó há-
ború elején házasság és születések ter-
kintetében éppen fejlődőben volt, és
cúcsponjtját csak 1939-ben érte el. —
Mint az eddig nyilvánosságra került
számok mutatják, a német népi poli-
tikai helyzetet a háború hónapjaiban
sem rosszabbodott. A világháború
volt az első háború, amelyben a jár-
ványok a háború kimenetelét nem
döntően befolyásoltak. bár a vérhas,
tifusz és váltóláz komoly veszélyt je-
lentettek. Jelenleg a vérhasban meg-
betegedettek száma az 1914. évinek
csak egy töredékét képezi. Gyakor-
latban a járványok a jelenlegi hábo-
rúban egyáltalán nem látszóztak sze-
repet, bár a lengyel háború erre al-
talmassnak bizonyított, mégis ma a fő-
kormányzóban a külféle tízfuzos
megbetegedések száma kisebb, mint
valaha. Différia elleni oltások nagyon
kedvezőnek mutatkoztak és a gyer-
mekbénulásos megbetegedések az
utóbbi hónapokban teljesen megszün-
tek. A járványos agyhártyagyulladás
óvóváltása is nagyon előrehaladt. —
Időnként jelentenek ugyan kisebb
megbetegedéseket, mert a tömeges
vizezálat során olyan belegesetekre
bukkannak, amely különben elkerül-
te volna az orvos figyelmét. De a tu-
berkulózisos megbetegedések a hábo-
rú ellenére jelentősen visszafej-
lödtek. Dr. Conti aztán rátért a nép-
elmelemez problémájára. Előszörban a
betegék helyes elmelemezésének megal-
páltása a fontos. Hogy ez milyn
munkát jelent, bizonyítja az on be-
utalások száma, melyeket a beteg-
elmelemezés terén havonta eszközölnek.
Berlinben ez a szám pl. a 30.000-et is
túlhaladta. Különs jelentőségűl bírn-
ak továbbá az ételmiszerelosztóhe-
lyek melyek elsősorban gyermekek s
a fejlődésben lévő ifúság ellátására
szólgálnak. Ez az egészségügyi mun-
ka eredményeként megalpítható,
hogy a német nép a háború okozta
megterhelések ellenére továbbra is
megőrizte kiváló munka- és teljesíté-
képességét.

Főzéshez, fűrdéshez, szobafűtéshez

a gáz legjobb, legolcsóbb, legtisztább; a gáz a legkényelmesebb;
a gáz leggyorsabban kezelhető; a gáz melege pontosan szabályozható;
a gáz számla értéke egy hónappal később fizetendő.

Fűzők, tüzhelyek, autogeyserek, fűrdő- és Díjtalan felvilágosítások, készülékek
fűtőkályhák olcsón kaphatók. bemutatása, költségvetés.

**DEBRECEN, SZ. KIR. VÁROS VILÁGÍTÁSI VÁLLALATA.
BATTHYÁNY-UCCA 17. TELEFON: 28-53.**

1940 december 29.
Akadaiom Csernák József
pénzügyi főosztályos és
amann Etelka v. szekely-
vonó kárcsony első nap-
tekin 25 éves házassági év-
t. A homokkerti ref. temp-
istentisztelet keretében
sef lelkipásator kért ma-
resajuk.
GDA gyors- és gépiroko-
anuar 1-én új tanfolyam
is haladók részére. Piac n
cion 22-53. ♦ Allamvizsga.
Megfigyelhess. A könyvek
zvetitő a német slemm és
életnek és mivel ekkor a
területeken még nem sike-
zალკეგ tanerökiet ellát-
t nevelésügyi miniszter, aki
népkönyvtárak vezetője,
kivánására megkezdődött
arak létesítésének fellendí-
tható időn belül 3000 ne-
melnye-
be be-
mítők
gyvel
varus
szé-
Mész.
Ezen fel-
kában legerősebben a helyi
vesznek részt, ahol az egy-
t könyvtárak beuúlváslá-
17 könyvtár, 275.000 könyv-
meg, míg további 467. kb.
ötöt könyvvel megnvasít-
Kattowitz körzetében 1940
óta 41.600 kötet könyvvel
12 könyvtár avit meg-
hat is le-
nyvek
mokat
kkel.
osan
ik s
Eben
az
lyze
reg-
A ny
lye
re
A ny
lye
re

HIREK

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK:

„Nap”, Tolvay Imre, Piac ucca 1. Piac és Hatvan u. sarok. Telefon: 27-73. — „Aranvegyszervó”, Grósz Nagy Ferenc, Kossuth ucca 8., a színház mellett. Telefon: 24-96. — „II. Rákóczy”, Arany S. A. örökösei, Külsővásártér és Miklós ucca sarok. Telefon: 23-43. — „Sztankay”, Németh László, Szent Anna ucca 64., Vigkedvő Mihály uccával szemben. Telefon: 25-58.

— Adományok. A Kormányzó úr Otó-méltósága felesége által indított nyomoronyhító mozgalomra a következő adományok érkeztek: Galamb Ferenc süte-dő 100 pengő, Erdélyi István timármester 5 pengő, Magolcsai Nagy Mihály 20, Nyir-bátori Vasut 50, Debreceni Helyi Vasut 100, Vitézi Szék nemzetes asszonyai 50 pengő, Mezőgazdasági Közraktár RT 50 pengő. — Eddigi gyűjtés összege 3275 pengő.

— Ezüstköszöntő. Csernák József nagyváradi pénzügyi főosztályos és neje, Waschmann Etelka v. székely-hídi kisdudovóné karácsony első napján ünnepelték 25 éves házassági év-fordulójukat. A homokkerti ref. templomban az istentisztelet keretében Kovács József lelkipásztor kért imá-jában áldást rájuk.

Legszébb és legolcsóbb ÚJÉVI aján-dék egy művészeti fénykép Szpál mestertől.

— Kinevezés. Lossonczy István főispán vitéz Csaba László tüzoltógyakornokot tüzoltó segédfelügyelővé, ifj. Hatvany Sándort tüzoltógyakornokká nevezte ki. Az előterjesztés arra igazán rászolgált, ki-váló tüzoltótiszteket ért és széles körben kellett örömet.

SIMAI MAGDA gyors- és gépiróiskolájában január 1-én új tanfolyam kezdődik és haladók részére. Piac u. 73. ☛ Telefon 22-53. ☛ Allamvizsga.

— Német népkönyvtárak a vissza-csatolt területeken. Most nyitják meg ünnepélyes keretek között a főkor-mányság fővárosában, Posenben a főpolgármester jelenlétében az első népkönyvtárt. Ezen esemény alkalmat ad arra, hogy a német népkönyv-tárak kiépítését keleten és nyugaton egyaránt megfigyelhessük. A könyvek értékes közvetítői a német szellemi és kulturális életnek és mivel eddig a visszatért területeken még nem sikerült százszázaléki tanterekkel ellát-ni, a német nevelésügyi miniszter, aki egyúttal a népkönyvtárak vezetője, kifejezett kívánságára megkezdődött a könyvtárak létesítésének fellendíté-se. Belátható időn belül 3000 népkönyvtárat rendeznek be, melynek könyvállománya 1 millió kötetre be-csülhető. Ennek fedezésére 4 millió márkát előlegeztek. A fentnevezettek közül 518 kb. 3000 kötet könyvvel már megnyitás előtt áll. 136 nagyváros könyvtárai már megnyitáltak, köztük Strassburg, Mühlheim, Kolmar, Metz, Luxemburg, Litzmannstadt. Ezen fel-építő munkában legerősebben a keleti vidékek vesznek részt, ahol az egy-kori német könyvtárak beolvastásá-val kb. 317 könyvtár, 275.000 könyvvel nyílt meg, míg további 467, kb. 83.700 kötet könyvvel megnyitás előtt áll. Kattowitz körzetében 1940 január 1. óta 41.600 kötet könyvvel rendelkező 51 könyvtár nyílt meg. — Azonkívül vandorkönyvtárakat is lé-tésítették, hogy lehetőleg minden pol-gár könnyen juthasson a német könyvek birtokába, sőt a nyelvtanfolyamokat is ellátják a szükséges könyvekkel. A népkönyvtárakkal párhuzamosan az iskolai könyvtárakat is kiépítik s eddig egyedül csak Pilsna körzetében 120 iskolai könyvtárat létesítettek. A Posenben most megtartandó ünnepé-lyes könyvtárnyitást a német építő-munka első szakaszának befejezését jelenti, melyet rövidesen a litzmann-stadti könyvtár megnyitása követ.

— A „MANSZ” birtokos lányok de-cember 29-én 5 órakor és minden má-sodik vasárnap táncos összejövetelt tartanak a „MANSZ” helyiségében. Piac ucca 36. szám, keresztútlet, I. emelet.

— A kereskedelmi minisztérium dr Balogh Gyula céget tüzfűtőanyagkeres-kedőül kijelölte.

— Kispárti János temetése. Mint je-lentettük, Szegeden meghalt dr Kispárti János tankerületi királyi főigazgató, akit nagy részvét mellett pénteken temet-tek el. A temetés a szegedi fogadalmi tem-plomból volt és azt gyászmeisével kapoc-salosan Glattfelder Gyula csanádi püspök végezte fényes papi segédlettel. A temé-tésen a kultusz-kormány különleges meg-biztatásával Kiss József debreceni kirá-lyi tankerületi főigazgató jelent meg és a főigazgatóságok nevében ő mondta a gyászbeszédet. Kiss József debreceni kirá-lyi tankerületi főigazgató beszédében hangzott az a hatalmas veszteséget, mely a vidéki főigazgatóságokat és a magyar középfokú tanítást érte és meg-ható szavakban vett búcsút dr Kispárti Jánostól, a barátától és az embertől is. A temetésről szombaton az éjszaka folya-mán érkezett vissza Kiss József főigaz-gató.

Írópépek eladása HURAY Iparkamara Tel: 17-93.

— Tüntettek a falu jegyzője ellen. Még a múlt évben történt, hogy Timár községben a falubeliek nagy tünté-tést rendeztek a falu jegyzője ellen, akinek működésével nem voltak meg-elégedve. A tüntetésben sokan vettek részt, követelték a jegyző eltávolítá-sát és sértő szavakkal is illették. A tüntetés vezetői ellen megindult az eljárás és így került a debreceni kir. törvényszék ötös tanácsa elé Dányi János timári lakos és hét társa. Jeney Sándor törvényszéki tanácselnök ve-zetésével tárgyalta az ügyet a bíróság és a bizonyítási eljárás lefolytatása után Dányi Jánost egy hónapi és 15 napi fogsárra, Prokop Lászlót és Tóth Jánost 1-1 hónapi fogsárra ítélte, őt vádlottat meg felmentett a bíróság. A felek fellebbeztek a kir. Kúriához.

Szép, olcsó, mutatós ajándéktárgyak !!!! érkeztek !!!! a KERETEZŐBOLTBAN

— Dánia állatállománya alig csökkent. A külföldi sajtóban gyakran láttak nap-világot olyan tendenciózus hírek, ame-lyekből arra lehetne következtetni, mint ha Dánia állatállománya a német meg-szállás óta a felére csökkent volna. Az ilyen minden alapot nélkülöző híresze-lésekkel szemben a tényleges helyzet a következő. Dánia állatállománya hivata-los adatok szerint 1940 november végén 2,98 millió állatot tett ki. Ez a szám az 1939-es év végéről való adatokkal ösz-szehasonlítva, amikor 3,19 millió állatot írtak össze, némi visszaesést jelent. A dán állatállománynak ebből a lényegte-len csökkenéséből látható, hogy Dánia a megnehezült takarmánybeszerzés ellené-re is számbelileg is megfelelő fokot tud-ta kiváló minőségű állatállományát tar-tani, s egyáltalában nem folyamodott a kényszerlevágás drasztikus módszeréhez. A dán állattenyésztést a jövőben sem fe-nyegeti semmiféle veszély.

— Bor helyett lúgkővet ivott. Sü-lyos kimeneteli szerencsétlenség történt Vámosperesen. Tóth István hat éves Margit nevű lánya megszomjazott és bort akart inni szülei engedé-lme nélkül. Le is emelte a polcra a boros üveget, de abban nem borí ha-nem lúgkőoldat volt. A kislány ivott az üvegből és a gyilkos folyadék sü-lyos sérüléseket okozott. Életveszé-lyes állapotban szállították be a deb-receni klinikára. A szerencsétlenség ügyében a felelősség tisztázására megindult a vizsgálat.

Asztalosáru és építkezési anyagok előnyösen beszerezhetők
SOMLAI MIKLÓSNÉ Fatelepén
Kishegyesi út 2. — Telefon: 23-07.
Ugyanott: Nagy Endre és Zoltán FAMEGMUNKÁLU ÜZEME.

— Ertesítjük tagjainkat, hogy folyó hó 31-én láncol egybekötött társas összejövetelt rendezünk saját helyi-ségünkben, Arany Bika kisterem. Ki-tűnő zenéről gondoskodva van. Be-lépődíj személyenként 1 pengő. Csa-ládi jegy 4 személyig 3 pengő. Ezúton hívjuk meg tagjainkat, hozzátar-tozóikkal és vendégeikkel együtt. Ke-reskedők és Utazók Egyesülete.

Kolozsváry Márta
ürleányt Baja eljegyezte
Fehér Sándor
a Cserkészbolt üzletvezetője
(Minden külön értesítés helyett)

— Megfagyott az országúton egy nagyváradi férfi. A debreceni kir. ügyészségnek jelentették, hogy Kö-rösszakáll közelében az országúton megfagyva találtak Jakab Mihály 47 éves nagyváradi születésű, nagyváradi lakost. Az eddigi adatok szerint Gyom-máról indult el meglehetősen ittasan és az országúton lefeküdt aludni, vagy elesett ittasan és a nagy hidegben megfagyott. A temetési engedélyt megadták.

Amig'On alszsz!
a Dermol dolgozik. Nyugodt alvást nem zavarja, mégis meghozza reggelre az enyhe és fájdalommentes kiürülést. Kellemes hashajtó: **DERMOL**

— Leégett a birkaól 12 birkával. Nagy tűz pusztított a múlt nap Ko-mádiban. Kigyulladt Berei Károly ta-nyáján a szalmával fedett birkaól és benneégett 12 birka, azonkívül sok gazdasági szerszám, eke, ásó. A kár háromezer pengő, amely biztosítás ré-vén részben megtérül. A nagy szél-ben a tűz gyorsan terjedt és az oltási munka igen nehéz volt, még szerenc-se, hogy a tűz nem harapódzott to-vább. A csendőri nyomozás arra is kiterjed, hogy nem gondatlanság okozta-e a tüzet; az egyik cselédet gyanúsítják, hogy az égő cigarettát eldobta és attól kapott lángra a szal-ma. A cseléd ezt tagadja. A nyomozás folyamatban van.

ERDŐDY ZOLTAN műorás és ék-szerész üzletét az új Alföldi-palo-tába Csapó ucca helyezi át.

— Leforrázta magát a forró vízzel. Súlyos szerencsétlenség érte Takács Zoltánt, Takács László cipész, Kis uca-i lakos két éves fiúgyermekét. A fürdőszobába elkészített forró vizet ma-gára öntötte és súlyos égési sebeket szenvedett. Beszállították a klinikai telepre, ahol ápolás alá vették. A sze-rencsétlenség ügyében, annak meg-állapítására, hogy nem terhel-e vala-kij gondatlanság, mulasztás, megin-dult az eljárás.

— A vakok városa. Az amerikai Oaraca államban lévő Tiltepec nevű város arról nevezetes, hogy minden lakója vak. Az itt élő emberek vagy vakok jönnek a világra, vagy pedig születésük után néhány hónapra va-kulnak meg. A Tiltepecbe jövő idege-neknek már rövid ottartózkodás után gyöngültni kezd a látása. Az amerikai orvosok mident elkövetek, hogy ma-gyarázatot találjanak erre a tömeg-megvakulási jelenségre, sajnos, ez-ideig még nem koronázta siker fára-dozásukat.

— 50 emelet magas, 100 m hosszú és 20 m széles oszlopot tenne ki az a levegőmennyiség, amit egy 60 éves ember — feltéve, hogy tüdeje teljesen ép és egészséges — élete folyamán belélegzett. Ehhez a szinte-elképzel-hetetlenül nagymennyiségű levegő be-lélegzéséhez „mindössze” 600 millió lélegzetvételre van az embernek szüksége.

— A Déi Múzeum ma, vasárnap 10-1-ig. Belépődíj nincs. A Baltázár Dező u. 2. sz. iskolaépületben elhelyezett Thaly-szoba múzeumb rendezési munká-latok miatt még zárva. A múzeumi képes nagy Vezető, mely 23 ív terjedelemben, számos képpel illusztrálva nemrégien je-lent meg, 2 pengőért a múzeumi jegy-pénztárnál kapható. Ugyanott kaphatók a Hortobágyi Múzeum és Thaly-szoba kiadványai is füzetenként 40 fillérért. A Közművelődési Könyvtár egész nap zá-va.

Uri divat öltönyök
Ref. papi palástok
Molnárnál
Kistemplom mellett
Révészter 2-

— A méhek is tudnak beszélni. Ake Hanson svéd tudós, aki egyben szen-vedélyes méhés is, érdekes mikrofo-nos kísérleteket végzett a méhekkel. Megállapította, hogy a méhek azokat a hangokat, amelyek a „G” és a há-romvonalas „E” között fekszenek, hallják. Ezzel kapcsolatban megfi-gyelték, hogy egy szabadon levő kirá-lylány beszélgetést folytatott egy be-zárt királynővel, továbbá, hogy a viaszsejteken munkálkodó dolgozó méhek egy bizonyos hangra úgy rea-gáltak, hogy a munkát nyomban és egyszerre, mondhatni vezényszóra ab-bahagyták.

Gyomorsavtúntetés, gyomorlekiely el-len csak „HAJDUINT” használjon, hatá-sa biztos, ize kellemes. Ajánlják orvo-sok, betegek. Készíti: Sztankay gyógy-szertár, Debrecen, Szent Anna ucca 61.

— Zilahy Lajos cikke a Híd újévi szá-mában. Csupa ötlet, érdekesség és érték a Híd most megjelent ezévi száma. Zi-lahy Lajos vezércikke vezet be az ün-nepi számot, melybe Féja Géza, Németh László, Cs. Szabó László és mások írtak cikkeket, novellákat, riportokat. A nyolcvan éves Szurmay báró horgász emlékeiről nyilatkozik, bemutatja a Híd a pesti collega-lányokat, a kiskorú váci szerkesztőket, elárulja, meddig lehet mu-latni a fővárosi restikben. Krudy Gyula ismeretlen regénye, Asszonyrovat, Világ-híradó, anekdoták, rejtély, Inyestmester, képes riportok, sok olvasnivaló van még a Híd újévi számában. Főszerkesztő Zi-lahy Lajos, felelős szerkesztő Kállay Miklós. Egyes szám ára 50 fillér. Mutat-ványszámot készséggel küld a Híd ki-adóhivatala, Budapest VII., Erzébet kör-út 7.

Szállítasson **POLGÁR SZALLITÓVAL** Iparkamara épület. Tel.: 23-67.

DEBRECENI TERMÉNY ÉS TAKARMÁNYPIAC
Tengeri 19.50—20.50. Lucerna 11.00—14.00. Széna 8.00—12.00. Lóhere 11.00—12.00. Lencse 8.80—9.50. Szalma 3.70—5.00.

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 | A5 B6 | A6
C5 D5 C6
C6 D5 C5
A6 | B6 | A5 | B5 | D4 | A4 | C4 | B4 | D3 | A3

Közgazdaság Könyvesház

Az európai áruforgalom helyzete és jövője

A jelenleg folyó nagy mértékű végzettség még nem látjuk. Tény azonban, hogy már eddig is igen jelentős átalakulások eredményezett ügy belpolitikai, mint gazdasági terén. A változások főoka a tengelyhatalmak 140 millió tömbjének speciális gazdasági berendezkedése, mely természetszerűen a környező államok életét is döntőleg befolyásolja.

A tengelyhatalmak lakossága a kontinens Oroszországtól nélküli részének körülbőlül a felét teszi ki. Gazdasági jelentőségük azonban ennél jóval nagyobb. Gazdasági potenciáljuk, amely alatt a kifejtett és bennreilő gazdasági erők összességét értjük, a lakosság számát messze meghaladó arányban érvényesül. A gazdasági potenciál gyakorlatilag a termelés és fogyasztás mennyiségében mutatkozik meg.

Fentiek figyelembevételével értjük meg különösen Németországnak óriási gazdasági jelentőségét. Németország mint Európa legnagyobb és a világ egyik legnagyobb iparos állama a környező mezőgazdasági országok áruinak legnagyobb természetes piaca. A német ipar kapacitása és ezzel a mezőgazdasági potenciál nemzetiszocialista uralom négyéves tervének következtében még csak fokozódott. Bár a nemzetiszocialista berendezkedés az önellátás szellemében a mezőgazdaság fejlesztését is célul tűzte ki, az ország adottságainak megfelelően az ipar fejlődése szembeszökőbb. Megvilágítja az ipari termelőképességet, ha figyelembe vesszük, hogy 1938-ban az utolsó békeévekben a világ széntermelésének egyötödét, nyersacélgyártásának egyötödét, nyersvasgyártásának egytizedét, alumíniumgyártásának pedig egy harmad részét a német ipar szolgáltatta. Nem szólottunk itt arról, hogy sok cikk-nél a második, sőt pl. a vegyszereknél első helyet foglalta el a világpiac.

A területi gyarapodások nagymértékben növelték a gazdasági potenciált. Nagyértékű nyersanyagok kerültek Németország fohatalma alá, az osztrák vasérc és magnezit, a szilíciai szén és cink, a galíciai petróleum és ezeknek a vidékeknek meglevő igen fejlett gyárpara a nyugati részek megszállott területeinek kincseivel együtt, mind a német gazdasági erőt növelték. Az ipari szempontból szinte már túlnyagra nőtt Németország másik oldalról egész Európa feleslegeinek biztos átvevője.

A magas életszínvonalon élő sűrű lakosságú ipari állam, a szintén importra utalt Olaszországgal együtt az európai mezőgazdasági területeknek természetes kiegészítője. Az összhangot és a gazdasági egyensúlyt a tervgazdálkodásnak a gazdasági élet törvényszerűségein alapuló rendszere biztosítja, amely a régi-faita spekuláción alapuló konjunkturális hullámzást teljesen lehetetlenné teszi.

Utóbbi években láttuk legszembetűnőbbben, hogy a természetellenes államalakulatokkal együtt a természetellenes gazdasági alakulatok is csak átmenetileg tarthatják magukat.

Az angol és francia kölcsönökkel természetellenes és látszólagos prosperitás-hoz jutott utódállamok nagyzólása az első komoly próba idején összeomlott. A tengelyhatalmak vezetése alatt születő új európai gazdasági életben a természetellenes angol-francia kölcsönrendszerrel szemben a természetes kiegyenlítés lesz az államok közötti gazdasági kapcsolatok alapja. Mennyire így van ez elsősorban Németország esetében, amely mint gyarmattal nem rendelkező állam, Olaszországnál is nagyobb mértékben az

európai piac vásárlója, megvilágítják a következő adatok.

Az utolsó békévkben, tehát amikor úgy a tengertüli kapcsolat, mint az angol-francia gazdasági uralom különösen a Balkánon még teljes egészében fennállottak, a délkelet-európai államok külkereskedelmi forgalma a következőképpen állott Németországgal kapcsolatban, amely bevitelének 56 százalékát szerezte be Európából és kivitelének 70 százalékát vitte ki Európába.

	Behozatal	Kivitel
	Németorsz.	Németorsz.
	%	%
Magyarország	41.60	45.70
Bulgária	64	69
Jugoszlávia	50	51
Románia	51	37
Törökország	51	48
Olaszország	31	21
Svédország	29	22

A számok az összehozatal százalékát fejezik ki.

Olaszországgal szemben ez az arány 625 és 846 százalék volt.

A hátrú következtében ezek a kapcsolatok még intenzívebbé váltak, hisz most már Németország egész szűk-széletét Európából kell hogy fedezze egyrészt, másrészt pedig bizonyos államok, közöttük különösen az utóbbi időben jelentős háborús vásárlásokat folytató Anglia a piacból teljesen kiszorult. Bizonyítja ezt, hogy pl. hazánknak 1939-ben már a német behozatala 48.61, kivitele pedig 50.12 százalék volt.

A tengelyhatalmak győzelme esetén a jelenlegi intenzív gazdasági együttműködés még fokozódni fog, mert a háború által lekötött jelentős erők a békés munka szolgáltatásban fognak érvényesülni.

A valószínűleg helyreállítandó tengertüli forgalom ekkor azonban nem mint az európai gazdasági élet adáz versenytársa, hanem mint hiányainak természetesen pótlója fog csak érvényesülhetni, nem zavarja a jelenlegi háború egyik következményeként kialakult gazdasági közösséget.

R. E.

MI UJSÁG

A BUDAPESTI ÉLELMISZER-NAGYVÁSÁRTELEPEN?

1940 december 21-től december hó 27-ig vasúton érkezett 206 vaggon védeyes élelmiszer. Erkezett zenkivül különböző áruval 123 tehergépkocsi és 143 lófogatót kocsi, valamint 1235 ketrec élőbaromfi. 2020 a vásárlóbaromfi. 250 láda tojás és 8 kézhen-szállító kistermelő. A vasúton való felhozatal a tojásfelhozatal és az idős-zaknak megfelelően a járművek száma tovább csökkent. Viszont az élő- és vágottbaromfi felhozatal tovább emelkedett. A baromfipiacon a bőséges felhozatalt maídnem teljesen felvette az élénk kereslet s ennek következtében az árak csak egyes, kevésbé keresett féléseknél csökkentek 10-20 fillérral különként. A zöld-sés és főzeléskifélknél viszont a nagyvobbarányú keresletet a piac nem tudta kellően kielégíteni és ezért különösen a fagymentes áru újrat mutatkozott élénk érdeklődés. Ez természetesen mađa után vonja az egész vonalon az árak mérsékelt emelkedését, ami a legtöbb árucikknel a 10 fillért nem haladta meg különként. — Nagyobb arányú érdeklődést megint csak a fagy iránt különösen érzékeny paraj mutatott, 50 fillért különként. — A sóska megtartotta a múlt héten elért magas árát. A gyümölcspiacon főleg a deligvümölcsök iránt mutatkozott különösen az ünnepekre való tekintettel a szokásosnál is élénkebb érdeklődés és hogy az árak nem emelkedtek: a kielégítő felhozatalnak tudható be. Mint újdonság megjelent a vörshelű narancs 135-140 filléres kezdőáron. A kialakult ákról a vásárcsarnokok igazgatósága „Hivatalos árjegyzés”-t ad ki.

Polgári társadalmunk a XVII. században

Ezen a címen jelent meg dr. Kerekes Györgynek az elmúlt napokban egy nagyon értékes munkája. Aki a gazdaságtörténeti művet ismeri, az előtt a szerző neve nem ismeretlen, mert azok közé a történészek közé tartozik, aki a társadalmi események alakulását mindig a gazdasági tényekkel kapcsolatban teszi vizsgálat tárgyává minden könyvében és monográfiáiban.

Amit a jeles szerző ezen közel 300 oldalas munkájában élénk tár, tulajdonképpen egy kassai kereskedőnek, azt az 1625-1674-ig élt Schirmer Jánosnak üzleti könyve alapján dolgozta fel. Amidőn a XVII. század egyik vagy másik kereskedőjéről hallunk, nem szabad csak egy egyszerű kalmárra gondolni, mint olyan egyénre, aki csak a javak vételében és eladásában éli le életét. A XVII. század kereskedői nálunk Magyarországon azt az igazi polgárt tükrözik vissza, aki ipari és kereskedői foglalkozása mellett fia a hazának, városának, védelmezője a polgári társadalomnak, lelkes tagja egyháznak, szóval, polgár, ember a szó legszorosabb értelmében.

A mi Schirmer Jánosunknak is kiemelkedő lelki portréját vetíti élénk a munka szerzője. Mint kereskedőt, aki számolni tud, akinek elméleti és gyakorlati képességei vannak, 28 éves korában, 1653-ban Kassán az adótitzségre választják meg. Ez egy végtelenül fontos megbízatás volt, hiszen az adó a város egyik legfőbb bevételi forrását képezte. A következő évben közéleti tag, az utána következő esztendőben az egyik városi üzem vezetését és ellenőrzését bízzák rá: zsindey és deszka tiszt lesz, majd — mert sörfőzője is volt Kassának — 1657-ben sörfőző lesz. Minden következő évben újabb és újabb és magasabb fokú megbízatással tisztelik meg, így szenátor, ispóalytiszt, építőfőzt, tervfőosztálykapitány, tehát a város védelmének a maga negyedének parancsnoka, majd 1670-ben gróf, vagyis a város jószágainak gondviselője. Nem szabad itt ellelejtetni, hogy ez igen nagy bizalmi tisztség, ha figyelembe vesszük, hogy a tulajdonképpeni kalmár egy gazdag város földjének, erdőinek, 26 jobbagyalunak gazdasági felügyelője. De ha tovább forgatjuk élete filmjét és nagy-szerű érvéniségét maunk elé vetítettük, látjuk, hogy az idősebből, Szt. Gallenből magyar földre került, de itt magyar szellemben nevelődött kalmár a lovasok kapitányja, aki városvédelmi szempontból is fontos hivatást tölt be. Magyar minden szében, amit igazol, hogy az 1679-1 beszercebányai országgyűlésen mint követ a városi jóságok békés védelmezője. Hűségese fia egyháznak, amikor az ev. egyházi zsinatra, svnodusra kiküldötték sorában szerenél. Mindezek a megbízatások eléggé igazolják, hogy a XVII. században, de ez előtt is minő megbecsülésben volt része egy kereskedőnek, mennyire oszlona volt a polgári társadalomnak, ha pedig vagyona is volt és a magyar nyelven is jól beszélt, gyakran városbíró is volt. Egyébként a nagy idők Kassája megszülte a maga polgárait és kereskedőit: Bocatin Jánost, Rajner Menyvbértet (Schirmer János nevelőapját), a Szegegyeket, nemes Almássy Istvánt, Szentkirályi Sebestyént, Keviczky Jánost. Ha Schirmer János égvénisége nem bontakozhatott is ki teljességében, ez az akkori viszonyokban keresendő, hiszen Európának ekkor kellett kihevernie a 30 éves háború megrázkódásait.

Kerekes György alos vizsgálat tárgyává tette Schirmer János üzleti könyvében levő feljegyzéseket. Ezekből rekonstruálja a kereskedés terjedelmét, összeköttetéseit, áruit, minőségét, a kor, a polgárok szükségleteit, a gazdasági viszonyokat, az üzleti gesztiókat. A munkát számos kép ékesíti, e képek bevillágitanak Kassa dicsőséges múltjára, amelyet nagysá a polgárok, az iparosok, a kereskedők tettek. Ezek a polgárok mélyen átértékelt kötelezésekkel a város, a haza iránt, alkották, gyarapítottak, épsítették, védtek a várost a gyakran felléző erőszakkal szemben, kultúrát teremtetek, a vallásos érzést építették és az emberbaráti

érzés terjesztésének igazi papjai sk voltak. A szerző beszélőbb címképet valóban találhatott volna, mint ami a munkát díszíti, amikor szemléltetjük a kassai kereskedők tornyát. E torony védőbástyáján volt minden polgári erőknek, e toronyban valóban izzott a hazaszeretet lángja.

Ezen igen értékes és a múlt idők történetébe mélyen tekintő, eredeti forrasmunkák felhasználásával megírt könyvet nagyon melegen ajánlom a történelemmel és főképpen a gazdaságtörténettel foglalkozók figyelmébe. E könyvből megtudja az olvasó, hogy kik voltak a városok igazi oszlopai, védelmezői. Dr. L. B.

NEMES PONYVA

A Magyar Népművelők Országos Társasága elhatározta, hogy minden eszközzel felveszi a gyakorlati harcot a ponyva-irodalom ellen. Nemes ponyvával indul a ponyva ellen. Nem frázisokkal és nem fenyegetőzésekkel, hanem szép kiállítású könyvecskékkel. E célból a társaság „Erdekes regények”, „Röptében a világ körül” gyűjtő cím alatt hetenként minden pénteken megjelenő 100 oldalas könyvecskét ad ki rendkívül olcsó áron, 10 fillérért. A színes táblájú könyv tartalmából az első 64 oldal összefüggő regényt tartalmaz, a további 36 oldalon pedig mélynyomású fényképekkel bőven illusztrált ismeretterjesztő rész következik, ahol érdekes és egyben közérdekű tudnivalókat, a művelődés kiéltetéséhez szükséges adatokat talál az olvasó. A regény látásra egészen olyan, mint amilyent eddig olvastak a ponyva kedvelői, de még sem egészen olyan. Magyarabb, izlésebb és művészebb. Kalandot és izgalmat ad a magyar történelemből, magyar szereplőkkel. A cowboy helyett magyar betyár, aki nem fog „propagandát csinálni” a betyárellet mellett, hanem azt mutatja meg, hogy a magyar nép betyáraiban is különb. Cirkuszregényt ad, de magyar hőssel. Szerelmet, de magyarok szerelmét. A könyvecskéket a legszegényebb falusi ember is megvásárolhatja kötetenként 10 fillérért. A sorozatban természet-tudományi, történeti, kémiai, technikai és csillagászati regények is fognak megjelenni. Végső cél, hogy a magyar nép megtalálja a közvetlen utat a magyar irodalomhoz, ahova most kerülő úton kell édesgetni. A ponyvairodalom elleni küzdelem teljesen indokolt. Sok ember titokban mást olvas, mint amit nyíltan bevall. Vannak egész társadalmi rétegek, amelyek mindent elolvannak, amireh könyven hozzájuthatnak s nem gondolnak arra, hogy a betű kétarcú hatalom, egyfelől boldogságot áraszt, másfelől esetleg rontást is. Hisszük, hogy a „nemes ponyva” az olvasókörönség helyes ösztöneit teljes mértékben ki fogja elégíteni, mivel a Magyar Népművelők Országos Társasága gondoskodott arról, hogy minden kötet feltétlenül irodalmi színvonalú legyen.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

HIRDETMÉNY.

Felhívja a városi adóhivatal az egy-szeri beruházási hozzájárulás fizetésére kötelezettek figyelmét, hogy az 1938. évi XX. t.c. alapján kivetett beruházási hozzájárulás tizedik részlete 1940. január hó 1-én esedékes és az 1900-1938. P. M. rendelet 50. szakasza 1. bekezdése alapján ezen időpontig fizetendő.

Értesíti a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy mivel a fizetés határnapja Gergely-naptár szerinti ünnepre esik, az esedékes részlet 1941. január hó 2-án, csütörtökön még kamatmentesen fizethető. A befizetés számfelítése a városi adóhiv. I. em. 8. sz. szobájában történik. A befizetés elmulasztók ellen a végrehajtási eljárás 1941. január hó 3-án megindul.

Rejtveny

42. számú ker

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50

ZSINTES SOROK:

ban van. 7. Színész igéje. 13. El használt kindulópont. 15. 16. Tapos. 17. Mérges része. 18. 9. Angel nálika. 20. " is eső. 11. 12. bebe- (dó- tea. 1. 40. 35. me 44. Kúd betűi kérv. 46. e 48. Vissza: végtelen nyúl- alandók. 52. Nász. 53. Névelő- ázállat.

REJTVÉNSZELVÉNY.

bos- Tud- E- Nell- ucu- E- Csa-

Nagyszálloda, Budapesti, Ba- Keleti pályaudvar érkezési szobákban. Legmóltalább illoda. Ez újság előfizetőinek ík engedmény.

METEOR MOZI MŰSORA

Ma utoljára!

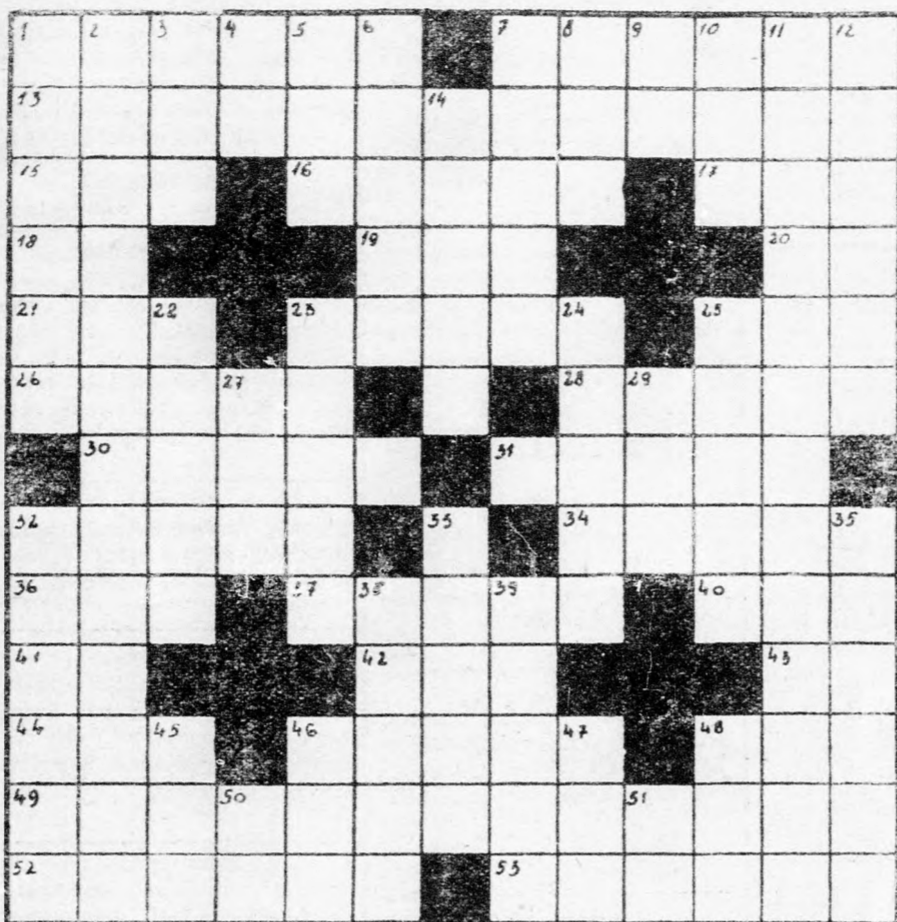
„PÁRBAJ SEMMIÉRT”

magyar vígjáték attrakció. ♦ Híradó!

Szilvesztekor: A potyautas.

Rejtvényrovat

42. számú keresztrejtvény

VIZSZINTES SOROK:

1. Tudatában van. 7. Színész igéje. 13. Térképezésnél használt kiindulópont. 15. Török név. 16. Tapos. 17. Mérgek része. 18. Szán része. 19. Angol pálinka. 20. Betű kiejtve. 21. O. L. A. 23. Heves eső. 25. Egres része. 26. Ilyen „kapitány” is van. 28. Névelővel fröszszám. 30. Sebésül. 31. D-vel katonai díszszemle. 32. Időhatározószó. 34. Női név. 36. Német tea. 37. Fiatalember falusias megszólítása. 40. K. E. B. 41. Betű kiejtve. 42. E. T. L. 43. Biztatószó. 44. Rúd betűi keverve. 46. Kertész igéje. 48. Vissza: végtelen nyúl. 49. Bűnös halandók. 52. Nász. 53. Névelővel: fiatal házi!at.

FÜGGŐLEGES SOROK:

1. Delnő. 2. Ez is rejtvény. 3. Menyei. 4. Rag. 5. Napszak. 6. Férfi becenév. 7. Vagonok része. 8. A-val a végén, európai pénznem. 9. A. P. 10. Időhatározói rag. 11. Könnyen fel lehet őket bosszantani. 12. Vissza: titokban megfigyelt. 14. Névelővel: füstölő szerszám. 22. A. T. E. K. E. 23. Bírói bizottság. 24. Elbíra. 25. Vissza: kicsüng. 27. Járom része. 28. T. I. R. 32. Névelővel: szándéka. 33. Cipelte. 35. A papírpénz. 38. Nem alsó. 39. Mohamedán pap. 45. Kút betűi fölcserélve. 46. U. E. V. 47. Ismert betegség rövidítése. 48. Svájci kanton. 50. Utónévelélen található (népiesen). 51. Betű kiejtve.

Jutalmat kaptak:

40. számú keresztrejtvényünk négy hosszú sora: Kéményseprő. Gyalogzared. Tudatalatti. Felsőszértlő.
Egy-egy színházjegyet kaptak: Szűcs Nelly, Varga u., Holländer Ida, Hatvan uca.
Egy-egy mozijegyet kaptak: Sipos Laci Csapó u., Halász Árpád, Domb u.

Figyelem! Megjéjtésül a négy hosszú sor küldendő be. Határidő péntek délután 4 óra. Megjéjtéseket borítékba téve, vagy postán, vagy személyesen adjuk be a szerkesztőségbe. Ferenc József út 49. A rejtvényszervező pontosan, olvashatóan kell kitölteni. Hiányosan kitöltött szelvényt nem veszünk figyelembe. E heti nyemerenyünk: mozijegyek. A borítékra ráírandó: „Keresztrejtvény”.

42. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY.

Név: _____

Cím: _____

Megjéjtés: _____

* Park Nagyszálló, Budapest, Baross tér, a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben. Legmodernebb családi szálloda. Ez ujság előfizetőinek 10 százalékos engedmény.

A vasárnapi sportműsor eseménye Budapesten a Rapid vendégjátéka lesz a Nemzetek Tornájában. A Ferencvárosnak szinte reménytelen a helyzete, bár már láttunk hasonló csodát éppen a Ferencvárostól és éppen bécsi csapattal, az Austriával szemben. 6:1-es eredményt kell behozni és ez az, ami szinte megoldhatatlan feladatot jelent a magyar csapatnak. Valószínű, hogy Budapesten győzni fog a Ferencváros, de legfeljebb két-három góllal. A mérkőzést Rubint Lajos játékező vezető. A Ferencváros összeállítása még bizonytalan, Finta biztosan nem játszik, de könnyebben sérült Polgár és Szoyka is, de az ő játéka azért lehet számítani.

Szabadkán érdekes tervet vetettek fel: azt szeretnék, ha Nagyvárad, Szeged, Szabadka, Újvidék városok legjobb csapata négyes körmérkőzést

rendezne és ez is szolgálná a magyar-jugoszláv közeledést a sportkapcsolatok kiépítését. A tervet az MLSz megértéssel fogadja.

A magyar teniszorlista így mutat: A férfiak rangsora: 1. Asbóth József BBTE. 2. Gábori Emil MAC. 3. Szigeti Ottó UTE. 4. Szentpéteri Emil BSE. 5. Stolpa József BLKE. 6. Ferenczy Emil dr. MAFC. 7. Katona Zoltán UTE. 8. vitéz Bánó Lehel BBTE. 9. Frigyesi Tibor BSE. 10. Bolgár Ferenc UTE. A nők rangsora: 1. Kőrösczy Zsuzsa BBTE. 2. Somogyi Klári BEAC. 3. Bárd Erzsébet UTE. 4. Jusits Ilonka BBTE. 5. Szilvassy Edit BEAC. 6. Papp Márta MAC. 7. Jávorai Márta MAFC. 8. Gallerné BSE. 9. Zsitvayné MAC. 10. Medveczky Sári BEAC. A végleges ranglistát később állítják össze.

HIRDETMÉNY.

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy hóakadály miatt december 29-től kezdődően a Berettyóújfalu—Komádi között közlekedő 110-101 számú, továbbá a Debrecen—Hajdúszovát—Derecske—Berettyóújfalu között közlekedő 112-103 sz. autóbúsjáratok további intézkedésig nem közlekednek.

Debreceni Helyi Vasút RT
Üzletigazgatósága.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város a tiszacsegegyeki törvényhatósági út Ohattellekháza melletti szakaszán az út melletti akácfaakat 1940. december 30-án d. e. 9 órakor nyilvános árverésen a helyszínen értékesíti. Az árverési feltételek Városháza Gazdasági Ügyosztálynál (főlelelet 12. sz. szoba) megtekinthetők.

Polgármester.

ORSZAGOS VASÁROK

December 29. vasárnap: Hódmezővásárhely (kirakodóv.), Mezőcsát (állatv.). December 30. hétfő: Hódmezővásárhely (kirakodóv.), Leles, Mezőcsát, Tápószéle, Törökszentmiklós. December 31. kedd: Huszt, Kapuvár (havi állatv.), Miskolc (havi állatv.), Nagybörzsöny. Január 1. szerda: Beregszász (havi állatv.), Felsőszőlők, Guta, Kaposvár, Kiskunfélegyháza (búcsú-kirakodóv.), Miskolc (havi), Nagykapos. Január 2. csütörtök: Bős, Dombóvár, Encs, Gács, Ibrány, Ipolyhidvég (havi), Kaposvár, Losonc, Miskolc (havi állatv.), Onod (állatv.), Pétervására, Somogyfáson, Tiszafüred. Január 3. péntek: Buj (havi), Hódmezővásárhely (állatv.), Mezőtúr, Mindszent (állatv.), Nagyhalász, Tiszafüred. Január 4. szombat: Hódmezővásárhely (kirakodóv.), Mezőtúr (kirakodóv.), Mindszent (kirakodóv.). Január 5. vasárnap: Ozora, Pilis, Tiszaluc. Január 6. hétfő: Bodajk, Eger (havi állatv.). Emőd (havi állatv.), Debrecen (nyertermény és iparcikk), Keszthely Léva, Lajosmizse, Magyaróvár, Mészla, Nagykapornak. Veszprém. — Esetleges változásért felelősséget nem vállalunk.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

A SZÍNHÁZ MŰSORA:
VASÁRNAP délután: Furulyaszó. Este: Hajnalka huszárja.
HÉTFŐ: A mosoly országa.
KEDD: A mosoly országa. Este 11 óra: Kor. Szilveszteri kabaré.
SZERDA délután: Kabaré. Este: Leányvásár.
CSÜTÖRTÖK este: Leányvásár.

Filmfutár

Repülő ördögök.
A két amerikai bohóc, Stan és Pan most az idegen légiót használja fel keretnek, hogy vaskos ízű humoruk kitombolhassa magát. Ötleitek nem mindig hatások, de azért mulattatók. Legjobb azok a jelenetek, amikor az „elkötött” repülőgépen hajmeresztő s amellet ellenállhatatlanul vidám produkciókat végeznek. Aki másfél órai gondatlan nevetést és mulatást akar, az nem csalódik Stan és Pan új filmjében.

„Tokaji aszu” — bankett — tokaji aszuval.
Hét vidéki városban mutatták be nagy sikerrel a karácsonyi ünnepek alatt a Tokaji aszu című magyar filmet, amelyet több, mint százszor játszottak pesti színpadokon, mint színdarabot. A filmet is Fedák Sári játszsa a női főszerepet, aki a zenés színdarabot sikerre vitte. A vidéki bemutatók alkalmából Erdélyi Mici meghívására a film főszereplői összegyűltek a budai villájában, ahol karácsony másnapján 50 palack pompás tokaji aszubar „társaságában” ünnepelték a vidéki bemutatók sikerét. A két női főszereplőn kívül résztvettek a tokaji banketten Bördy Bella, Bilicsy Pethes, Mihályfy és természetesen Bánky Viktor, a film rendezője is.

Apróhirdetések

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög a Tiszántúli Független Újságban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fill. Vastag betűvel szedett szavak kétszeresen számítanak, üzleti hirdetőre más díjazás. Felvilágosítással készséggel szolgálunk. Apróhirdetéseket este 8-ig felvesz a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 21-52.

Betöltendő állás

Mindenes
főzőnőt hosszú bizonyítvány-nyal felveszek, Fáy, Piac u. 71. II. em. 2069

Borbélysegéd
állandó alkalmazásra jelentkezzen, Balogh fodrászhoz. Nyugati uca 14. 2052

Bejárónő
keresek délelőtti órákra. Rákosi Jenő u. 4., III. emelet 6. 2041

Bejárónő
keresek délelőtti órákra, Friedländer Mórné, Hatvan u. 37. bal oldal.

Teljesen
megbízható bejárónőt minden házi munkára keresek. Jókai u. 31.

Mindenes
főzőnőt és bejáró takarítónőt hosszú jó bizonyítványokkal január 1-re felveszek. Jelentkezés Verbóczy uca 3., baloldali lakás. 2043

Mérlegképes
könyvelőt, fiatal keresünk. Keresztyén urak leveleiket, fizetési igény megjelölésével, „Nagyvállalat” jellegre a kiadóba küldjék. 1960

Műszaki
üzlet irodistát keres. Ajánlatot „Kereskedelmit végzett előnyben” jellegre a kiadóba.

Bejárónő
felvétetik, esetleg bentlakással. Arany János u. 2. II em. 10. 2036

Rikkancsokat
felveszünk. Cím a kiadóhivatalba.

Jómegjelenésű
keresztyén hölgyeket és urakat keresünk igen megkönynyített akvizitóri munkára. Megfelelő szorgalom mellett szép kereseti lehetőség. Cím a kiadóhivatalban. 1806

Keresztyén
gép- és gyorsíróterelés műszaki üzlet állandó elfoglaltsággal, eddigi „működést megjelölő” jellegre. 2046

nk a XVII. száz
érés terjesztésének igazi pa
tak. A szerző beszélőbb cin
ban találhatott volna, mint at
diszít, amikor szemléltetjük
reskedők tornyát. E torony
volt minden polgári erőnyel
sze
mu
ere
ne
tő
én
yb
az olvasó, hogy kik voltak
igazi oszlopai, védelmezői.

NEMES PONYVA
A nagy... Népművelők Or
sasága elhatározta, hogy min
zel felveszi a gyakorlati harco
irodalom ellen. Nemes ponyva
ponyva ellen. Nem frázisokkal
nyegítőzésekkel, hanem szép
a t
en
nk
ol
les
k
zeft
36 ol
mélynyomású fényképekkel k
frált ismeretterjesztő rész
ahol érdekes és egyben közér
valókat, a művelődés kiépíté
sége adatokat talál az olvas
látszatra egészen olyan, min
eddig olvastak a ponyva kedv
sem egészen olyan. Magyara
sebb és művészibb. Kalandor
ad a magyar történelemből,
ett
and
m
be
ya
le
faisi ember is megvásárolha
ként 10 fillérért. A sorozatban
tudományi, történeti, kémiai,
csillagászati regények is fo
lenni. Végül cél, hogy a magy
találja a közvetlen utat a me
lomhoz, ahova most kerü
édesgetni. A ponyvairodalom
delem teljesen indokolt. Sok
ban mást olvas, mint amit ny
Vannak...
ar
em
he
m
m
m
h
fog
mivel a Magyar Népművelő
Társasága gondoskodott arról
den kötet feltétlenül irodalmi
legyen.

FERENC JÓZSEF

AA. E. C. alapján kivelett bert
zajlás tizedik részlete
ár hó 1-én csesdes és az
P. M. rendelet 50. szakasza
alapián ezen időpontig fizet
Ertesíti a városi adóhivatal
toket, hogy mivel a fizetés
Gergely-naptár szerinti ünne
esedékes részlet 1941. január
csütörtökön még kamatmente
e a
en
en
ho

Fiatal
ügyes gyors- és gépirót keresünk. Műszaki társaság, Hunyadi u. tizenhét. 2057

Jobb
mindenest keres háromtagú keresztény család elsőjére. Vár ucca 7. 2050

Irodakisasszonyt,
perfekt gép- és gyorsíró keresünk. Keresztény hölgyek részletes ajánlatukat „Biztos jövő” jellegre a kiadóhivatalba adják le. 1959

Jó fizetéssel,
jó bizonyítvánnyal rendelkező mindenest főzőnőt felvesszük. Piac u. 41. posztóüzlet. 2030

Allást keresők

Mérlegképes
könyvelő adóügyi szaknácádó bármily állást vagy megbízást, mérlegképzési felülvizsgálást vállal. Cím a kiadóban. 2058

Kertész
állást keres, erdélyi menekült, virág-, gyümölcs-, konyhakertészetet a legnagyobb szakértelemmel vezetem, baromfitenyésztéshez értek. „Pontos” jellegre a kiadóba. 2028

Kitűnőnek
ajánlkozik 17 éves egészséges fiatalember. Egyéb munkát is vállal. Címet kérem a kiadóhivattal közölni. 2024

Kivételezett
hadiárva több éves irodai gyakorlattal bíró, keresk. érettségét végzett, tényleges katonai szolgálatból most leszerezelt, elhelyezkedést keres. Megkeresést „Kivételezett” jellegre a kiadóba. 2002

Középkorú
özvegy úrinő délutáni könyvnyebb elfoglaltságot keres — varrni is tud — szerény díjazásért, vagy fűtött kis szobáért. Cím a kiadóba. 1968

Kiadó lakás

Piac ucca
és Arany János ucca sarkán két nagy, egymásba nyíló, Piac uccára néző, irodának, vagy orvosi rendelőnek kiválóan alkalmas szoba január 15-től kiadó. Ugyanott 1 komplett háló- és ebédlő-bútor elutazás végett eladó. Bíró, Arany János ucca 1. I. 2060

Különbejárati
csinosan bútorozott parkettes uccai szoba kiadó, Barna ucca 15. I. emelet. 2053

Uccai
különbejárati 1 és 2 ágyas bútorozott szoba kiadó, Török Bálint u. 22. 2064

Bútorozott
szoba modern lakásban, fő-ucca közvetlen közelében fürdőszoba használatra kiadó. Vörösmarty 14. 2048

Udvari
szoba bútorozva kiadó, Miklós u. 18. jobbra. 2065

Egy uccai
bútorozott szoba fürdőszoba használatra, előszobával kiadó jan. 1-re. Ajtó u. 11.

Egy
bútorozott főbületi szoba mosdófüllével azonnalra kiadó. Ertekezni Dróth, Püspöki palota. 2066

1 szoba
konyhás lakás január 1-re kiadó. Kuruc ucca 110. Némethy-ház. 20000

Két
nagymeretű uccai szoba, irodának alkalmas, kiadó, Hunyadi u. 2. I. em. 11. ajtó.

Kiadó
Timár ucca 52. alatt 2 szobás komfortos udvari lakás. 1049

Különbejárati
uccai bútorozott szoba kiadó. Hunyadi u. 2. I. em. 11. ajtó.

Különbejárati
bútorozott szoba azonnalra kiadó. Püspöki palota I. kapu, II. em. 5. 1989

Csinosan
bútorozott szoba kiadó Vörösmarty u. 10. Megtekinthető mindennap délig. 1992

Bútorozott
szoba kiadó. Püspöki palota, IV. kapu, földszint 21.

Kiadó
különbejárati 2 ágyas bútorozott szoba, esetleg bútor nélkül is. Barna u. 15. Keresztépület. 2045

Lakást keresők

Bútorozatlan
egy szobát keresek, külön bejárattal. Címet a kiadóba. 2034

Szoba
konyhás lakást keresek. Címet a kiadóhivatalba kérek. 1953

Üzletek

Sütőde,
forgalmas, jömenetelű azonnal kiadó, Hannel, Márton Kálmán u. 11. 2056

Nagyforgalmú
fűszerüzlet más vállalkozás miatt azonnalra is átadó, Rákóczi u. 13. 2062

Eladás

Városi bunda
prémbeállással, jókarban eladó, Péterfia u. 31. középső lakás, délelőtt. 2067

Modern
háló, ebédlő, konyhaberendezés, szalon, függőlámpa, sparhelt, hármasszékény eladó, Kossuth u. 49. keresztépület. 1593

Székérhídmérleg,
4000 kg-os jó állapotban tolosúlya, kerettel, eladó, Klein, Bethlen ucca tizenkilenc. 2063

Modern
új díó telehálólc olcsón eladó. Péterfia ucca 52. 2042

Eladó
fajtiszta farkaskutya, nőstény, Széchenyi ucca 3. benzingútkezelőnél. 2061

Háromkarikás
asztalsparhelt eladó, Központi egyetem, főkapus. 2055

Perzsalábbanda,
2 új fotel, 4 darab ebédlőszék, egy ebédlőcsillár, egy ágy éjjeliszekrényvel eladó. Nyíl ucca 119. 3-ik ajtó. 2013

Hosszú
zongora jutányosan eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2018

Használt
fekete férfi télikabát eladó. Erzsébet u. 14. 2017

Figyelem!
Standard zeneszekrény 6+2 csöves elektromotorral és Krkály Pick up. 50 drb gramofonlemezrel megbízásból tladó, Grósz, Miklós u. 8. 1940

Szódézsák,
zsiroszordók, boroszordók új és használt pácolókadak, kúvedrek eladók, Nap ucca 4. 2005

Eladó
zongora, gordonka, falióra, szekrény, asztalok, székek, toalettkör, divány költözökös miatt sűrűsően. Hatvan ucca 6. II. lépcső. III. emelet 26. 2054

Eladó
100 q vöröskáposzta, 40 q kalarabé, 40 q kelkáposzta azonnali szállításra. Ajánlok szállításra havi 5-6 q spenótot. Cím a kiadóban. 1902

Olcsón
eladó asztalosnál két szép konyhaszekrény, mosóteknő minden méretben, Szoboszlai, Pap István u. 1. 1979

Rekamier
és egy antik intarziás komót olcsón eladó. Mester ucca 40.

Zongorák
megbízásból eladók. Hangolás, javítás, Tanczer hangszerkészítő mester, Debrecen, Batthyány u. 1. 2020

Vétel

Bizmut fémet
és higányt magas áron veszek Acél, Piac 46.

Kézi teherszánkát
megvételre keresünk, Papirforgalmi, Széchenyi u. 2. 2031

Használt
jókarban lévő fekete téli kabátot megvételre keres, Weisz, Csap ucca 18. 1981

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdája Ferenc József út 49.

Keresek
modern ebédlőt és hálót jókarban. Ajánlatot „Alkalmi vétel” jellegre a kiadóba kérek. 1954

Írógépet
(nem portable) vennék, újat vagy keveset használtat. Ajánlatokat kérjük „Részvénytársaság” jellegre a kiadóhivatalba. 2029

Fűszerüzletberendezés
megvételre kerestetik, Arany János ucca 37., az udvarban hátul. 2004

Éllátás

Hungária-pensió
Családi otthon, külön konyha, a legszigorúbb diéták Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39.

Rádió

Rádió
és villanszerelési vállalat, Miklós ucca 8., keresztépület. Felelősség mellett vállal villany- és rádiójavítást, szerelést. Gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek.

Ingatlan

Eladó
Hajdúszentgyörgynél Rákóczy kertben 1050 négyszögletes szőlő nagy gyümölcsös-sel. Cím: Simonffy u. 49. 2068

Háromszobás
szép családi ház, adómentes, tiszta téglá, nagy melléképülettel Hatvanban (állomás-hoz igen közel) olcsón eladó. Érdeklődni: Fentős, Debrecen, Szabó Kálmán u. 18. 2054

Fancsika 59. sz.
30 holdas új tanyásföld eladó. Értekezni Végkedvő M. 49., keresztépület. 2038

Két
uccára nyíló telek központi eladó. Érdeklődni: Erzsébet u. 14. 1685

Szalmárnémeti
legrégibb bevezetett ingatlan forgalmi irodája közvetlenül gyorsan és pontosan mindenféle ingatlanokat. Kaufmann Béla, Horthy tér 7. 1578

Eladó
Kishegyesi köves úton 2 kat. holdas telek sűrűsően. Bármilyen célra alkalmas. Értekezni Garai 20. 2044

Házak
és házhelyek igen előnyös fizetési feltételek mellett megvehetők. Váradegyházmegei Takarékpénztár.

Házat veszek
a belső övezetben 10-20.000-ig. Ajánlatokat a kiadóhivatalba beadni „Ház” jellegre. 2035

Ajánlat

Ne dobja el
őcska férfi s női kalapját! Olcsón újja alakítja, Kalapipar, Széchenyi u. 7.

Kitűnő
gyógyborok, kisuúti pálinkák legolcsóbban a Mega-borozóban. Boraink 1.60-tól. Telefon: 19-77. Csapó u. 39. 1811

Fontos
okmányokról készíttessen fotokópiát. Percek alatt elkészül és megóvja értékes okmányait az elkallódástól. Műszaki Fitolaboratórium, Ferenc József út 40. Hangya bérház.

Naményi
Gyorsíró és gépiróiskolába kezdőtanfolyamra beiratkozhat. Vidékieknek vasútkedvezmény. Államvizsga, állásbeajánlás. Batthyány u. 1.

Tiszai
halak — 80 fillértől nagy választékban Goldsteinnál, Simonffy u. 4. sz. alatti halüzletben, téjpiaccal szemben.

Zománcos
asztali tűzhelyek szakszerű javítását, samottozását, kályhák samottozását, kiégett köpeny átszerelését vállalom Levencsik, Csapó u. 87. 1817

Zongorahangoló
Gürtner, Kút u. 104. 1857

Messenger Boy
(gyorsküldőnc) vállalat. Megbízható, gyors, pontos, elegáns, diszkrét. Üzenet, pénz, levél és csomag küldeményeket fillérekért (éjjel is) azonnal kézbesít. Iroda: Révész tér 2. (Kistemplom-ház) Telefon: 13-33. 1839

Szörme
bundát, mindennemű szűcs munkát készít Katona Vilmos szűcsmester, Simonffy u. 2. 1800

Hálósobák,
ebédlők, kombinált szobák, konyha berendezések Salomon bútorüzletében. Jó minőség, előnyös árak. Részletre is, Hunyadi u. 2. sz. alatt. 1531

Szappannak
való zsiradékot szappannal becserelek, Pál szappanos, Kölcsey u. 8. 1946

Gyógycipőket
és javításokat szakszerűen készítik, Némethy Sándor, Simonffy u. 1-b. 1336

Őcska
nyakkendőit újjáalakítom, javítom, fordítom, szakszerűen fillérekért. Timár ucca 13. 1998

Korcsoyák
3 pengőtől, villanykörtecsere 20 fill., rádiók, gramofonok, gramofonlemez, ajándéktárgyak, Vagyonmentő, Hunyadi u. 22.

Öllátás

Kivándorlókat
cipőfelsőréskészítésben, mechanikai, gépi és kézi munkára kitanítok, Dregán, Arany János u. 1. 2051

Tács

Iparvállalat
üzembővítéshez tőkés társat keres, ajánlatot „őskeresztény” jellegre a kiadóba. 2040

Tizenöt,
húszezer pengővel társulnék üzlethez vagy üzemhez közreműködéssel. Ajánlatokat „Biztos megélhetés” jellegre a kiadóba. 1970

Traffikhoz
társulnék, esetleg átvenném. Ajánlatot „Hadiözvegy” jellegre a kiadóba. 1967

Különféle

Nem hirdetjük,
mégis mindenki tudja, hogy izletes, olcsó, jó a **Bocskay konyha**. Hatvan ucca 6.

A szerkesztésért és kiadásáért felel: **Thury Levente**. Nyomta a könyvnyomtatás 500. évében **Nagy Károly Grafikai Műintézet**, Debrecen, **Ferenc József út 49. szám**.

FÜGGETLEN

Kedd, XXXVII. Szerkesztő Debrecen, Ferenc

Az Óé

mindnyajunkat emlékezett. Min sor, kiperegtek tendó napjai s m gurulni készül a megdöbbenéssel különbek vagyudó, maradandóbb halódó óév? Sz zés szorongatja: év alatt, közele nünkhöz? Vagy romlás reánk is nemcsak elfordultunk amaz e től és megtartó

Annyi bizonyos volabb vagyunk lebb vagyunk k nagy megdondolokunkat s titok cseppet törünk. Az óév halála állt szembe. Eg hetjük ezt a gon konván döbben felénk.

A halál hatalma hirdeti. Minden egy-egy parányi halk zizzenésber, el ne bízd

A statisztika naponta negyven a föld kerekén. tehát arra, hogy kossága elkölt. Evtente tizenöt. Egy ilyen kis egy év alatt t hatnék, ha az parancsoló új denél elökl. tán mindenki ahány éves, ember költöz keze felöl; sz zonyos, hogy „A halál bi lan, Azért a magam”, — m korabeli kegy éneket, ki fo tanácsát? Az kozolják éle nem foglalják be azt a tétel hull kezükbe vének beszél ról és kopors Torpanjon rohamában az tyán egyarány melyére mind előtt.

A delphi-i ezt a kérdést ne értékesebb életet? A jós meg a haldo lasz értelme len áll, látja élnie s ha u gyan kellene dent.

Kérdézzük elhanyagolás kiismeretünk

halálunkra t gyógyul az esz z utolsó is tengerébe: k, vajjon az eszünk, mint a nbnánó érnünk-e egy

halálunkra t gyógyul az esz z utolsó is tengerébe: k, vajjon az eszünk, mint a nbnánó érnünk-e egy

halálunkra t gyógyul az esz z utolsó is tengerébe: k, vajjon az eszünk, mint a nbnánó érnünk-e egy

halálunkra t gyógyul az esz z utolsó is tengerébe: k, vajjon az eszünk, mint a nbnánó érnünk-e egy

halálunkra t gyógyul az esz z utolsó is tengerébe: k, vajjon az eszünk, mint a nbnánó érnünk-e egy

A3 A4 C4 B4 D3 A3 C6 D5 C5 A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3 C5 D5 C6 A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 A6 A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 A6 A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 A6

TISZÁNTÜLI FÜGGETLEN

ember 31. 296. sz. Debrecen, Ferenc

Az Óé

mindnyajunkat emlékezett. Min sor, kiperegtek tendó napjai s m gurulni készül a megdöbbenéssel különbek vagyudó, maradandóbb halódó óév? Sz zés szorongatja: év alatt, közele nünkhöz? Vagy romlás reánk is nemcsak elfordultunk amaz e től és megtartó

Annyi bizonyos volabb vagyunk lebb vagyunk k nagy megdondolokunkat s titok cseppet törünk. Az óév halála állt szembe. Eg hetjük ezt a gon konván döbben felénk.

A halál hatalma hirdeti. Minden egy-egy parányi halk zizzenésber, el ne bízd

A statisztika naponta negyven a föld kerekén. tehát arra, hogy kossága elkölt. Evtente tizenöt. Egy ilyen kis egy év alatt t hatnék, ha az parancsoló új denél elökl. tán mindenki ahány éves, ember költöz keze felöl; sz zonyos, hogy „A halál bi lan, Azért a magam”, — m korabeli kegy éneket, ki fo tanácsát? Az kozolják éle nem foglalják be azt a tétel hull kezükbe vének beszél ról és kopors Torpanjon rohamában az tyán egyarány melyére mind előtt.

A delphi-i ezt a kérdést ne értékesebb életet? A jós meg a haldo lasz értelme len áll, látja élnie s ha u gyan kellene dent.

Kérdézzük elhanyagolás kiismeretünk

halálunkra t gyógyul az esz z utolsó is tengerébe: k, vajjon az eszünk, mint a nbnánó érnünk-e egy

halálunkra t gyógyul az esz z utolsó is tengerébe: k, vajjon az eszünk, mint a nbnánó érnünk-e egy

halálunkra t gyógyul az esz z utolsó is tengerébe: k, vajjon az eszünk, mint a nbnánó érnünk-e egy

halálunkra t gyógyul az esz z utolsó is tengerébe: k, vajjon az eszünk, mint a nbnánó érnünk-e egy

halálunkra t gyógyul az esz z utolsó is tengerébe: k, vajjon az eszünk, mint a nbnánó érnünk-e egy